

Odense – Sammen i arbejde

Europa er ramt af lav vækst. Det betyder, at virksomheder og forbrugere er bange for at investere og det har ført til, at Europa flere steder kæmper med den højeste arbejdsløshed siden anden verdenskrig.

Danmark har samlet set en arbejdsløshed, der svarer til niveauet i en økonomisk krise. Men Fyn og Odense er endnu hårdere ramt. Lindø er lukket som stor industriarbejdsplads for mange af kommunens borgere, og vi har mistet tusindvis af arbejdspladser gennem krisen – både indenfor produktion og viden. Odense oplever ligesom andre kommuner, at en stor del af de nyuddannede ikke får en chance for at bevise deres værd på arbejdsmarkedet. Og at tusindvis af ledige ikke igen kan finde deres fodfæste i trygheden ved at have et arbejde.

Ligesom resten af landet oplever Odense Kommune et skifte, der nu – og i de kommende år – vil betyde, at færre personer er i arbejde og dermed betaler den skat, som skal finansiere vores velfærdssamfund. Dvs. både skoler, børnehaver, ældrepleje og infrastruktur, men også de – desværre stigende – udgifter til førtidspensioner, kontanthjælp mv. Også her er Odense Kommune ramt i særlig hård grad. Odenses andel af personer i den erhvervsdygtige alder, der er på arbejdsmarkedet, er markant under resten af landet, og andelen ventes at falde yderligere.

Odense Kommune oplever også modvind på andre fronter.

Fortsat lavere skatteindtægter og en udligningsreform, der rammer Odense Kommune hårdt med et tab på 87 mio. kr. hvert år, betyder, at Odense Kommune har en væsentlig økonomisk udfordring foran sig.

Odense Kommunes finansielle strategi fastlægger, at en kassebeholdning på 100-150 mio. kr. er udtryk for en sund økonomi.

En fremskrivning af Odenses økonomi på de vilkår, som vi kender nu, viser at kommunens kassebeholdning vil udvise et minus på over en halv mia. kr., nærmere bestemt 971 mio. kr., i 2016. Set i lyset af den finansielle strategi er det tydeligt, at udviklingen er uholdbar. Det er altså givet, at der skal handles, og det er klart at jo tidligere der tages fat, jo mere velfærd er der råd til i fremtiden.

Initiativer for øget vækst og optimisme

Derfor skal vi nu have ændret markant på kommunens økonomiske fremtid, og derfor trækker et samlet Odense nu i arbejdstøjet. Det skal føre til vækst og optimisme, men vigtigst af alt: arbejdspladser.

Det vil vi gøre gennem en række tiltag som en kommune, der sætter rammerne for borgernes og virksomhedernes hverdag. Vi vil gøre det som den største arbejdsgiver på Fyn og have fokus på medarbejdernes kompetencer. Og vi vil fortsætte med at indrette kommunen så effektivt som muligt på borgernes præmisser. Vi skal have endnu mere fokus på at indrette kommunen og samarbejdet med borgerne, så brugen af ressourcerne skaber mest mulig værdi for borgerne. Det skal et målrettet arbejde gøre op med, og vi vil finde nye veje til at skabe værdi for borgerne.

Tiltagene medfører nødvendigvis også, at vi fortsætter med at se på opgaver, som kommunen va-

retog eller støttede, da tiderne var anderledes og arbejdsløsheden lav. Nu skal alle sejl sættes ind på at skabe arbejdspladser – og det kræver en helt anderledes fokusering og prioritering.

Ny virkelighed – Ny velfærd

Byrådet satte i 2011 en ny velfærdsdagsorden med Ny virkelighed – Ny velfærd, som gennem fokus på forebyggelse, fællesskaber og samarbejde sætter en ny retning for kommunens velfærd i respekt for den økonomiske virkelighed. Den ny velfærd skal løse grundlæggende udfordringer på kommunens kerneområder gennem langsigtede og robuste løsninger.

Ambitionen er at udvikle det næste velfærdssamfund. Det er et Odense, hvor borgerne oplever at kommunen understøtter borgernes behov og muligheder. Borgere kommer i situationer, hvor der opstår behov for hjælp fra kommunen. En oplevelse af at hjælpen tager udgangspunkt i borgernes dagligdag, muligheder og ønsker, vil bidrage til at styrke borgernes selvværd, engagement og livsglæde.

Et eksempel på dette er det nye samarbejde mellem ældre borgere og kommunen. Gennem den rehabiliterende tilgang tilbydes borgerne 'træning som hjælp', hvor træningen tager udgangspunkt i borgerens behov og muligheder. Målet er at styrke den enkelte borgernes funktionsevne og dermed livskvalitet. Ved at øge funktionsevnen bliver bor-

geren i stand til at klare sig selv i længere tid – det styrker livskvaliteten og giver mulighed for at frigøre ressourcer i kommunen.

Der er igangsat en innovationsindsats i Odense Kommune, som skal skabe de nye løsninger. Innovation er kendetegnet ved at meget åben tilgang, hvor borgere, foreninger, organisationer, frivillige og private virksomheder inddrages i udviklingen af nye løsninger. Det er en bevægelse, der er sat i gang, men det sker ikke natten over. Mod og vilje fra mange aktører er afgørende for, at Odense kan lykkes med at skabe ny velfærd. Byrådet har med budget 2013 formuleret en række ambitiøse bud på, hvad der skal arbejdes med for at skabe ny velfærd. Det lange seje – og spændende, udfordrende og legende – træk skal de kommende år føre Odense ind i det næste velfærdssamfund.

Budgettet består af

Derfor er der i de følgende kapitler arbejdet med at sikre en attraktiv by med plads til optimisme og investeringer i fremtiden. Der er fokus på udvikling af kommunens effektive velfærd, som vil medføre betydelige budgetreduktioner. Kapitlerne er således:

- Kompetencer og job
- Kerneydelsen i fokus - innovation
- En effektiv kommune på borgernes præmisser

Kompetence og job

Som beskrevet i indledningen er en af de store udfordringer, som Odense Kommune og Fyn står overfor i disse år, den markante store arbejdsløshed, som har ramt landsdelen. Lukning af Lindø og den lave vækst i samfundet, som følge af finanskrisen, har medført at tusindvis af arbejdspladser er gået tabt. Det gælder både for produktions- og vidensbaserede arbejdspladser. Som en konsekvens af dette, oplever Odense også ligesom andre uddannelsesbyer, at en stor del af de nyuddannede ikke får en chance på arbejdsmarkedet.

Det store tema i den kommende tid skal derfor være at bringe optimisme, vækst og arbejdspladser tilbage til Odense Kommune.

Jobskabelse og kompetencer

I Odense er der planlagt byggerier for ca. 25 mia. kr. de næste 10 år, hvilket kan blive en betydelig vækstmotor. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd vurderer således, at hver milliard kan skabe ca. 1.000 helårsarbejdspladser.

Det er naturligvis afgørende, at Odense og Fyn får fuldt udbytte af lokale byggerier for 25 mia. kr. Fynske virksomheder skal have en betydelig del af ordrene på deres hjemmemarked, og deres fremtidige konkurrenceevne skal styrkes med udgangspunkt i de lokale byggerier. Der er derfor behov for at Fyn står sammen om jobskabelsen på øen ikke kun i byggeriet men også i andre vækstbrancher.

Jobskabelse er en dagsorden, som Odense Kommune netop nu har taget initiativ til at sætte i gang.

Hidtil har beskæftigelsespolitikken være præget af, at det offentliges rolle bestod i, at stille arbejdskraft til rådighed i den rette kvalitet gennem aktivering, efteruddannelse, rådgivning og formidling. Der er nu en erkendelse af, at der er et betydeligt arbejdskraftoverskud, der kalder på at vi bevæger os videre fra det nuværende beskæftigelsespolitiske fokus med udgangspunkt i den ledige til et egentligt arbejdsmarkeds fokus, der også fokuserer på jobskabelse.

Ungeområdet

Ungdomsledigheden i Odense er alt for stor. Dette har en række alvorlige konsekvenser for den enkelte unge, som ikke kommer i gang med uddannelse eller job, og det er en meget alvorlig situation for samfundet som helhed, og specifikt et alvorligt problem for Odense Kommune.

Det er tidligere set, hvordan ungdomsledighed for den enkelte unge kan betyde langvarig forsørgelse på kontanthjælp og en livsstilstilpasning, som gør det særdeles vanskeligt senere i livet at samle op på det, der i ungdomsårene var naturligt - at gennemgå uddannelsesforløb, leve en tilværelse som elev, lærling eller studerende, tilegne sig kompetencer og herigennem blive parat til en voksertilværelse med evne til at kunne indgå på arbejdsmarkedet og med kompetencer til at kunne tage ansvar for sig selv og i relation til andre.

Når dette ikke lykkes, betyder det for mange unge et liv uden for fællesskaber. Ikke bare for den enkelte unge er det et tab, det er det også for samfundet som helhed og dermed også for Odense Kommune. Dertil kommer en øget risiko for at den unge vælger alternative fællesskaber med kriminalitet, misbrug eller lign.

I lyset af Ny virkelighed – Ny velfærd vil en sådan udvikling ikke være acceptabel. De unge skal i gang, først og fremmest med kompetencegivende uddannelse. Hvor dette ikke er muligt, skal den unge i job eller i træning til job. Det skal være vejen til erhvervelse af arbejdsmarkedsrelevante kompetencer, så den unge alligevel kan få mulighed for at gøre sig gældende på arbejdsmarkedet og måske efterfølgende tage en uddannelse.

For en mindre gruppe af unge melder vanskelighederne i forhold til personlige, sociale og faglige kompetencer sig allerede efter afslutning af folkeskolen i en alder omkring 15-16 år. Denne udvikling skal brydes. De unge skal støttes i at være eller til at blive selvhjulpne. De skal understøttes i deres potentialer til at tilegne sig kompetencer, der gør dem i stand til at klare sig selv så tidligt som muligt.

Har den unge allerede ved grundskolens afslutning udfordringer i forhold til uddannelse, vil en tværgående indsats sikre, at den unge får et sammenhængende forløb, også efter at den unge er fyldt 18 år. Dermed er fokus rettet mod en kontinuerlig indsats for den unge med sigte på ordinær uddannelse eller beskæftigelse til følge.

Har den unge allerede ved grundskolens afslutning udfordringer i forhold til uddannelse, vil en tværgående indsats sikre, at den unge får et sammenhængende forløb, også efter at den unge er fyldt 18 år. Dermed er fokus rettet mod en kontinuerlig indsats for den unge med sigte på ordinær uddannelse eller beskæftigelse til følge.

For at kunne lykkes med at få flere i job, er der nu brug for, at nogen tager initiativ til at samspillet

mellem lokale arbejdsgivere, fagforeninger, vidensinstitutioner osv. styrkes betydeligt, for at få skabt nogle flere job i Odense og på Fyn. Odense Kommune vil sikre, at ledige får kontakt med arbejdsmarkedet, men der skal flere værktøjer i brug for, at det kan lykkes.

Vi skal som kommune udvise den sociale ansvarlighed, som vi er ambitiøse omkring, overfor det omgivende samfund men vi skal i høj grad også motivere vores ansatte og give dem de bedste forudsætninger for at understøtte kerneydelserne mest effektivt. Jobrotation giver os mulighed for at arbejde aktivt med udvikling af vores medarbejdere uden, at vi giver køb på produktiviteten og dermed kvaliteten. Samtidigt kan det skabe muligheden for, at ledige kan danne netværk og kompetenceudvikles så de kan finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Vi vil fremtidssikre velfærden. Det kræver et opgør med den måde, vi italesætter og udfører vores opgaver på i dag. Det skal vi rustes til. Gennem kompetenceudvikling styrker vi vores ansatte i at imødekomme de anderledes krav, behov og forventninger, de bliver mødt med i deres arbejde hver dag.

Vi vil hjælpe borgerne til at mestre deres eget liv. Det er ambitiøst. Sammen med en høj faglighed sætter det overlæggen højt i vores virksomhed. Det styrker vores ry som attraktiv arbejdsplads, og vi bliver interessante både i nuværende og kommende ansattes bevidsthed.

Tiltag inden for jobskabelse og kompetencer skal bidrage med 12,5 mio. kr. fra 2013 og frem. Der er dog rettet et særligt fokus på området, som er konjunkturfølsomt og undergår statslig regulering.

Fordeling på udvalgene

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Økonomiudvalget (pulje)	12.500	12.500	12.500	12.500

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Pensionistservice, Ledighedsydelse

For at gøre op med den markante ledighed i Odense Kommune er der både brug for, at ledige bevarer kontakten til arbejdsmarkedet samtidig med, at kommunen reducerer antallet af personer på overførselsindkomst. De to elementer hænger tæt sammen.

Ny virkelighed – Ny velfærd har sat dagsordenen for, hvordan alle i Odense Kommune sammen bidrager til at skabe holdbare velfærdsløsninger. Borgere, ansatte, foreninger og virksomheder bidrager alle på de præmisser og med de ressourcer, man har til rådighed.

Derfor vil det også være naturligt, at afsøge mulig-

Der er i perioder op til 300 borgere i aktivering, og herudover er Pensionistservice arbejdsplads for 72 fastansatte i fleks, skåne- og seniorjobs.

Pensionistservice har siden 1979 været forankret i Ældre- og Handicapforvaltningen. Idet der er tale om et aktiveringsprojekt, er det relevant at se nærmere på den nuværende organisering. Det forventes således, at der vil kunne opnås en bedre synergieffekt i forhold til de øvrige beskæftigelsestiltag, hvis projektet placeres under Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Samlet set forventes en omorganisering af området og øvrige tiltag vedr. ledighedsydelse at give en effektivisering på op til 10 mio. kr. i 2015 og frem.

hederne for, hvordan den enkelte modtager af ledighedsydelse kan indgå som bidragsyder i et velfærdsperspektiv, hvad enten det er renholdelse af byen, socialt arbejde eller andet.

Et yderligere tiltag på beskæftigelsesområdet er Pensionistservice. Projektet er et af Odense Kommunes to straksaktiveringsprojekter og dermed en del af den samlede beskæftigelsesstrategi i Odense Kommune. Der udføres hovedrengøring og havehjælp samt snerydning hos pensionister, der ikke selv kan udføre ydelserne.

Pensionistservice – som det er i dag

Pensionist-Service er et kommunalt beskæftigelsesprojekt, der har til opgave at tilbyde pensionister hjælp til havearbejde, snerydning og hovedrengøring. Hjælpen til havearbejde, snerydning og hovedrengøring er et særligt tilbud til byens pensionister fra Odense Kommune, og ikke en ydelse efter Serviceloven.

Pensionist-Service kan hjælpe alle pensionister - alle i husstanden skal dog være pensionister, og det kræver, at du ikke er i stand til selv at udføre opgaverne. Samtidig er hjælpen indkomstafhængig.

Beskæftigelsesindsatsen – som den fungerer i dag

Pensionist-service er en vigtig del af den samlede Beskæftigelsesindsats i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltning (SAF). Pensionist-service bliver dels brugt til straksaktivering af kontanthjælps- og startshjælpsmodtagere og dels som arbejdsgiver for godt 70 fleks-, skåne- og seniorjobber.

Social og Arbejdsmarkedsforvaltningens anvendelse af straksaktiveringspladser er imidlertid blevet reduceret på grund af ændret finansiering på beskæftigelsesområdet, hvilket har påvirket brugen af Pensionist-service og dermed antallet af straksaktiveringspladser på Pensionist-service.

Det reducerede behov for straksaktiveringspladser og SAF's etablering et Jobrehabiliteringscenter og deraf fokus på job-rehabilitering giver en oplagt mulighed for ændret anvendelse af Pensionist-service – fra at være et overvejende straksaktiveringstilbud til at være et Job-rehabiliteringstilbud for kontanthjælpsmodtagere, fleksjobbere og om muligt sygedagpengemodtagere.

Fremtidens beskæftigelsesindsats for Pensionist-service

Fremtidens beskæftigelsesindsats skal understøtte, at der er den arbejdskraft, erhvervslivet fremover vil efterspørge. Der vil i de kommende år ske rigtig meget i Odense by. Vi skal understøtte, at de ledige er parat til at indgå i fremtidige job. Vi skal give de ledige noget at leve for, og ikke kun noget at leve af. Vi skal sammen med borgerne sætte indsatsen i gang, der kan vise sig som effektfulde.

Borgere, der efter længere tids fravær fra arbejdsmarkedet på grund af sygdom, længere periode med ledighed eller helt fravær af tidligere kontakt til arbejdsmarkedet, er ikke arbejdsmarkedsparate som de stærke ledige eller de unge.

Derfor skal denne gruppe af borgere gennem en jobrehabiliterende indsats motiveres og støttes til at genvinde mulige mistede og manglende jobkompetencer med sigte på fremtidig selvforsørgelse.

Pensionist-service kan blive en større og vigtig aktør i den fremadrettede beskæftigelsesindsats i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Der er regnet på følgende indsats og afledte effekter i Pensionist-service:

1. Udvide antallet af fleksjobber i Pensionist-service

Der er i dag en del personer, der er visiteret til et fleksjob, men ikke har opnået ansættelse i et fleksjob – hverken privat eller offentligt fleksjob. De personer har gået ledigt så længe, at kommunen bærer den fulde forsørgelsesudgift for de personer. Med en udvidelse af antal fleksjobber i Pensionist-service vil det være muligt at give disse personer et fleksjob og samtidigt reducere forsørgelsesudgiften på dem. I business casen er der regnet med en løbende udvidelse på 10 fleksjobber om måneden i 9 måneder.

2. Udvide antallet af pensionister, der kan modtage pensionist-service

Der er i dag en større efterspørgsel på ydelser fra Pensionist-service end de er i stand til at levere. Det vurderes muligt at øge antallet/salget af ydelser i takt med udvidelse af antal fleksjobber. I business casen er der regnet med en udvidelse på 100 %.

3. Genberegning af takster

Taksten er på nogen af ydelserne i Pensionist-service en del under den pris man må tage på *servicearbejde*. I business casen er taksterne genberegnet med afsæt i *Vejledningen om afsætning af servicearbejde fra særlige tilrettede projekter*.

4. Opsætning af resultat -og effektmål

Det vurderes muligt at arbejde med resultatmål for Fleksjobber f.eks. at 10 fleksjobber årligt kan udvikle sig så positivt, at de kan opnå fleksjobansættelse i det private. Det vil skabe plads til nye fleksjobber i Pensionist-service, og da de kommer fra anden offentlig forsørgelse (Ledighedsydelse) kan der opnås besparelse på Ledighedsydelsen. I business casen er der regnet med 10 fleksjobber årligt.

5. Optimering af refusionshjemtagelse

Ved at flytte Pensionistservice fra Ældre- og Handicapforvaltningen til Social- og Arbejds-

markedsforvaltningen vil det være muligt at optimere afregning og refusionshjemtagelsen i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen.

Udover ovenstående indsatser og effekter vil der være en afledt samfundsøkonomiske effekt ved, at personer går fra ledighed til arbejde.

Anlægsinvesteringer

Det vil være nødvendigt at foretage nogle anlægsinvesteringer på Pensionistservice i takt med at personaletilknytningen og kundegrundlaget vokser.

Samlet gevinst

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Udvide antallet af fleksjobber i Pensionistservice	1.155	1.980	1.980	1.980
Udvide antallet af pensionister, der kan modtage pensionistservice	1.066	1.719	1.719	1.719
Genberegning af takster	1.508	1.862	1.862	1.862
Opsætning af resultat -og effektmål	600	1.800	3.000	3.000
Optimering af refusionshjemtagelse	950	950	950	950
I alt	5.280	8.311	9.511	9.511
Anlæg:				
Anlægsinvestering, værksted	-100			
Nyt asfalt i gården	-75			
Nyt it-system (digitalisering)	-242			
Vaskehal – (påpegning fra Miljøtilsyn)	-500			
I alt*	-917			
Samlet:				
Samlet gevinst	4.363	8.311	9.511	9.511

Note=-mindreudgift,+=merudgift

* Dertil kommer opsigelse af lejemål for eksterne

Fordeling på udvalgene

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Arbejdsmarkedsudvalget	5.280	8.311	9.511	9.511
Anlæg:				
By- og Kulturudvalget	-917			
Samlet:				
I alt	4.363	8.311	9.511	9.511

Note=-merudgift,+=mindreudgift

Kerneydelsen i fokus – innovation

Med Ny virkelighed – Ny velfærd har Odense Kommune igangsat en bevægelse mod udviklingen af fremtidens velfærdssamfund. Ny velfærd er løsningen på den nye virkelighed præget af et begrænset økonomisk råderum og lav vækst.

Vores evne til at innovere – at skabe nye løsninger på de problemstillinger vi står over for – er afgørende for, at vi udvikler kerneydelserne og kan skabe den nødvendige værdi for borgerne. At skabe nye, markante velfærdsløsninger kræver et utrætteligt arbejde med at se på adfærd og praksis, arbejdsgange, dialogen og samarbejdet med borgerne – og derigennem nysgerrigt at udfordre ”plejer”.

Paradigmeskiftet ligger i den meget bevidste bestræbelse om at opdyrke de markante potentialer på kommunens store kerneområder. Vi kommer til at udfordre det eksisterende, hvis vi skal lykkes med at skabe en ny kommune og helt ny velfærd.

I forlængelse af det fortsat øgede fokus på at udvikle og gøre kommunen til en mere effektiv organisation, er det også naturligt at se på, hvordan kommunen får endnu mere gavn af den stærke faglighed, kommunen rummer i sine medarbejdere.

Odense Kommune har de seneste 3 år arbejdet målrettet med effektstyring, altså at have fokus på ”det der virker”. Det er borgernes behov og muligheder, der er kommet i centrum. Tidligere var det centrale at måle på aktiviteter og processer - om vi selv havde gjort det godt. Nu er det skiftet til at der måles på og stilles krav til effekterne af det vi gør. Der skal være mod til at nedlægge det, der ikke virker, og som ikke giver værdi for borgerne.

Innovationsforløb – skaber ny velfærd

Odense vil med budget 2013 gøre innovation til midlet for at skabe den bedst mulige kommune for borgeren. Den nye velfærd skal skabes overalt og på tværs i kommunen. Det fordrer et stærkt tværgående fokus med byrådet og økonomiudvalget, som den drivende kraft. Derfor tildeles økonomiudvalget den strategiske porteføljeledelse af innovationsarbejdet samt det økonomiske ansvar.

Odenses samlede arbejde med innovation skal bidrage med 125,8 mio. kr. årligt allerede fra 2013, stigende til 178,7 mio. kr. i 2014, 239,4 mio. kr. i 2015 og 264,4 mio. kr. i 2016 og frem. Hertil kommer at der allerede nu arbejdes med et råderum på 100 mio. kr. årligt fra 2014¹.

Innovationsarbejdet udspringer af Ny virkelighed – Ny velfærd og sigter dermed på at skabe nye løsninger, hvor samarbejde, forebyggelse og fællesskaber er det drivende.

Ny virkelighed – Ny velfærd

Vi har sat en ambitiøs velfærdsdagsorden, hvor vi ønsker at udvikle og fremtidssikre velfærd. Det skal ske sammen med borgeren i nye samarbejdsrelationer.

Vi vil styrke og mobilisere civilsamfundets ressourcer til at løfte opgaver, som alene i dag løses af kommunen. Det betyder, at borgerens rolle er som medskaber eller partner til at styrke civilsamfundet, hvor vi ved fælles indsats – borgere, medarbejdere, ledere og politikere – fremkommer med innovative løsninger på de udfordringer, vi som kommune og som by står overfor. Vi er sammen om at udvikle og fremtidssikre velfærd.

¹ En del af bidraget fra innovation blev allerede indlagt i budget 2012, hvorfor der i budget 2013 kun indlægges 100 mio. k i

Samarbejde – den nye velfærd kommer til at bestå af nye samarbejdsformer med borgerne. Samarbejdet skal gøre det muligt for borgeren at hjælpe sig selv. Samarbejdsprocesserne skal sikre sammenhæng i den kontakt borgeren har med kommunen, og samarbejdet skal involvere netværk og pårørende på nye dynamiske måder.

Forebyggelse – den nye velfærd skal bestå af løsninger, der realiserer potentialerne i forebyggelse. Vi skal være langt bedre – også i samarbejde med andre aktører – til at gennemføre aktiviteter, der forhindrer opståen af og begrænser udviklingen af sygdom, funktionsnedsættelse, sociale problemer eller ulykke. Det skaber både øget livskvalitet og økonomiske gevinster.

Fællesskaber – den nye velfærd skal bestå af nye platforme, hvor borgere, foreninger, frivillige, organisationer og private virksomheder kan være en del af opgaveløsningen. Vi skal som kommune vende os til en mere udadvendt arbejdsform, hvor grænsen for, hvornår noget er en kommunal opgave, og hvornår opgaven løses i lokalsamfundet, vil blive rykket. Vi kan på den måde aktivere skjulte velfærdsressourcer.

Rammer for innovationsindsatsen

Med Ny virkelighed - ny velfærd satte Byrådet rammerne for arbejdet med innovation i Odense kommune. Byrådet har dermed sat de mål, som hele kommunen skal arbejde hen imod. Den nye velfærdsdagsorden kræver dog et stærkt tværgående sigte. Det stærke tværgående samarbejde tager sit udgangspunkt i arbejdet med effektstyring, som opbygges efter kerneområde. Innovationssporenes bidrag til budgettet vil opbygges på samme måde. Denne opbygning giver Økonomiudvalget -som det tværgående udvalg- en unik mulighed for at prioritere og bestille tværgående innovationsløsninger med en samlet vurdering af effekten for borgeren og kommunens økonomi.

Bestillingerne afgives til de enkelte innovationsspor, der samtidig tildeles en tværgående kompetence til at opnå den bedst mulige innovationsløsning for borgeren.

Innovationsarbejdet fordrer samtidig en tæt, løbende inddragelse af økonomiudvalget, der sammen med byrådet træffer beslutning om de enkelte innovationsløsningers økonomiske konsekvens for udvalgene – og dermed sikrer det økonomiske potentiale i de enkelte innovationsspor.

Det anerkendes samtidig at rigtige og bæredygtige innovationsløsninger tager tid at udvikle. Derfor kan evt. puljemidler fra hhv. den ordinære og den sociale særtilskudspulje være med til at lette det tidsmæssige pres på innovationsløsningerne.

8 innovationsspor realiserer Ny virkelighed – Ny velfærd

1. Livskvalitet på egne vilkår

'Træning som hjælp' blev politisk vedtaget som metode i hele hjemmeplejen december 2010. Igennem rehabilitering skal der lægges større vægt på træning og på afdækning af borgerens potentialer for selv at klare en række dagligdagsting, som før blev varetaget af personalet. Formålet er at understøtte borgeren i, så vidt som muligt, at leve et selvstændigt liv.

En videreudvikling af 'Træning som hjælp' har til formål at reducere ressourceforbruget på ældreområdet yderligere samtidig med, at borgerne skal opleve øget livskvalitet, og sammenhæng i mødet med forvaltningen.

En økonomisk gennemgang skal skabe transparens og bevidsthed om, hvad ressourcerne bliver brugt til. Det giver en indsigt, der er nødvendig i forhold til at gøre det muligt at foretage omkostningsreduktioner, effektiviseringer og afvikle indsatser, idet vi bliver i stand til at identificere ubalancer mellem de ressourcer vi investerer i

indsatsen og den effekt vi får. De første områder vil være sygeplejen og plejeboliger.

Derudover er opgaven at forfølge muligheder for at gøre brug af velfærdsteknologi og digitalisering. Det gælder teknologier, som skal bruges af såvel medarbejdere som af borgere eller pårørende. Målet er at understøtte implementering af tiltag, der kan medvirke til at reducere forvaltningens omkostninger og skabe et selvhjulpent hverdagsliv for borgerne.

Innovationssporet bidrager med 45 mio. kr. i budget 2013 og frem.

2. Sammenhængende velfærdsressourcer

De tre fokusområder i innovationssporet omhandler psykiatri, myndighed og unge.

På psykiatriområdet er der fokus på at skabe mere målrettede og virksomme indsatser til mennesker med psykiatriske vanskeligheder, at børn, unge og voksne med psykiatriske lidelser kan få tidligere, mindre indgribende eller korterevarende indsatser og endelig at sikre bedre overgange mellem ungdomsår og voksenliv.

På myndighedsområdet er fokus på at øge borgernes selvværd ved at give dem øget ansvar for eget liv, styrke effekten af de indsatser vi laver, ved at give borgeren/familien større indflydelse på dem og få lokalmiljøet og netværket til at tage medansvar for at få borgere i gang via et økonomisk incitament.

På Ungeområdet er fokus på at færre unge skal på den egentlige Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) og flere af de unge, der er på STU, fremover vil få andre mere differentierede tilbud, der bedre matcher deres potentiale og styrker deres fremtidsperspektiv iht. arbejdsmarkedet. Der vil således være et mindre indgribende uddannelses-tilbud med større fleksibilitet til denne gruppe unge.

Herudover er der identificeret en række innovationsgevinster, der kan realiseres igennem fælles visitation på visse af områderne. En fælles visitation giver forbedrede muligheder for at anlægge fælles faglige paradigmer, et fælles, helhedsorienteret perspektiv for borgerne samt mere effektive sagsgange i systemerne.

For alle tre fokusområder Sammenhængende velfærdsressourcer arbejdes videre med en lang række andre forslag i forhold til budget 2014.

Innovationsforløbet bidrager samlet set med nye løsninger, der generer et bidrag på 26 mio. kr. i budget 2013 og frem.

3. Selvforsørgelse - frihed til at kunne

Fremover skal selvforsørgelse være et mål i sig selv, fordi det skaber glæde, livskvalitet og økonomisk uafhængighed for den enkelte. Derfor skal tilgangen til overførselsindkomster mindskes yderligere. Der er allerede via tidligere indsatser opnået en reduktion, som indgår i dette års budget, og det arbejde skal styrkes og accelereres.

Det sker ved - i langt højere grad - at involvere de ledige i beskæftigelsesindsatsen. På den måde bliver den enkeltes indflydelse og selvværd styrket. Samtidig skaber det mulighed for at udnytte de ressourcer, netværk og evner, som de ledige besidder, i bestræbelserne på at komme i beskæftigelse.

Tidligere års indsatser for at reducere tilgangen til overførselsområdet leverer et resultat på regnskabet. Dette bidrager med 26 mio. kr. til budget 2013.

4. Velfærd i fællesskab

Vi skal turde aktivere frivillige netværk og organisationer på en måde, så vi både styrker civilsamfundet og minimerer de kommunale udgifter. Vi skal som offentlig arbejdsplads arbejde med at

udvikle samarbejdsformerne med frivillige, så professionelle kræfter i endnu højere grad varetager den faciliterende, igangsættende rolle. Vi skal understøtte og hjælpe på vej, hvor der er behov.

En af vejen i innovationssporet er at arbejde med - i udvalgte lokalområder - at sætte opgaveløsningen i spil på nye måder. Ved at sætte fagligheder i spil på tværs af organisatoriske skel, skal der med afsæt i det enkelte lokalområde afprøves, hvordan frivillige, foreninger og andre aktører kan indgå i opgaveløsningen. Formålet er at borgerne får indflydelse på, hvad deres lokalsamfund har brug for, og hvordan det bliver gjort. Gevinsterne ved det er både en øget aktivering af velfærdsressourcer via de lokale kræfter, og behovet for kommunal, detailplanlagt opgaveløsning bliver mindre, hvilket generer et mindre ressourceforbrug.

Dette arbejde bidrager med 5 mio. kr. i budget 2013 og frem.

Nedenstående innovationsspor bidrager fra 2014 og frem:

5. Sundhed og forebyggelse

Sammenhængende indsætter mellem sundhedsvæsenets parter og udvikling af nye tværgående løsninger skal bidrage til øget effektivitet og kvalitet i indsætterne og dermed bedre sundhed for borgerne.

Det er vigtigt, at vi kan vende udviklingen fra stigende forsørgelsesudgifter pga. både fysiske og psykiske lidelser til, at vi også i fremtiden har en arbejdsstyrke, der mestrer egen sundhed og bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Almen praksis, sygehus og kommune adskiller sig ved at løse forskellige eller tilgrænsende sundhedsopgaver og have forskellige økonomiske incitament strukturer og forskellige dokumentati-

onsredskaber. For borgerne kan vejen gennem diagnosticering, behandling og rehabilitering opleves usammenhængende og med mindre kvalitet. Innovationssporet fokuserer på modellen 'Integrated Care', der udvikler samarbejder og kvalitet med afsæt i borgerenes forløb mellem kommune, sygehus og almen praksis. Samtidig tænkes borgerne ind, så de i højere grad indgår i og tager medansvar for egen sundhed.

Formålet er at etablere et partnerskabsprojekt om Integrated Care mellem Region Syddanmark, almen praktiserende læger i Odense og Odense Kommune for en eller flere udvalgte målgrupper, hvor alle partnere indgår i et forpligtende samarbejde.

Indsatsen er initieret i regi af Odense Kommunes status som frikommune under Regeringens Frikommuneprogram 2012-15.

6. Vores bygninger

Den kommunale bygningsmasse skal belyses ud fra nye utraditionelle perspektiver, både hvad angår rammer og indhold og som afføder nytænkning og besparelser. Der er både tale om helt nye anvendelser af bygningerne, energibesparende bygninger samt indførelse af helt nye teknologier.

Med det konkrete projekt Energy Lean gennemføres forebyggende og energioptimerende investeringer, så driften af vores bygninger bliver mere bæredygtig – også i et økonomisk perspektiv.

Der arbejdes med investeringsmodeller for energioptimering, der kan reducere udledningen af CO₂ med mellem 20 og 40 %. Valg af investeringsmodel skal vurderes i forhold til kommunens finansielle strategi, da der i en periode vil være en stigende skattefinansieret gæld og skal ydermere vurderes i forhold til det ny anlægsloft, som er indført fra 2013, da projektet vil medføre

behov for ny lånefinansierede anlægsinvesteringer på op til 225 mio. kr. over en 4-5 årig periode. Ud af de samlede anlægsinvesteringer vil en betydelig del være på kvalitetsfundsområdet. Dette skal kortlægges nærmere, herunder hvorledes det påvirker det statslige medfinansieringskrav, samt allerede budgettet deponering på kvalitetsfundsområdet.

De udarbejdede business cases viser et solidt provenu, hvis de nødvendige investeringer gennemføres. Den økonomiske gevinst betinger indførelse af en central energimodel, bl.a. med en samling af opgaver inden for forbrugsafgifter og regningshåndtering.

Energy Lean bidrager til at skabe flere grønne jobs, og investeringerne medfører bl.a. bedre indeklima og øget komfort i vores bygninger.

7. Vækst og udvikling

Krisen er over os, arbejdsløsheden er stigende, virksomheder lukker og det offentlige sparer, men der er også tegn på begyndende forår. Den lyse tid kommer nærmere, den kommer med hastige skridt og vi skal have fundet det twist, der gør at foråret og sommeren også rykker ind og skaber vækst og udvikling i Odense og på Fyn.

Ved at højne væksten i Odense bliver presset på økonomien mindsket. Der er blandt andet store potentialer på turismeområdet. Vi skal udnytte styrkepositionerne i Odense og på Fyn. Nye samarbejdsformer på tværs af aktører på turismeområdet skal bane vejen for vækst på området. Der skal også arbejdes målrettet på at finde nye vækstpotentialer i Odense og på Fyn.

8. Den ukendte strategi

Den ukendte strategi er en søgende proces, hvor nye trends og perspektiver om offentlige velfærd kan opfanges og viderebringes i innovationsprocesser.

Etableringen af Velfærdseksperimentarie Odense er første konkrete tiltag, som skal gøre det muligt at eksperimentere og afprøve ny velfærd med henblik på hurtig afprøvning og efterfølgende spredning.

Velfærdseksperimentarierne i Dalum og Bolbro er et rum til at teste nye modeller i lille skala. Det er en ramme, som fagområderne kan indgå i med henblik på at etablere borgercentrerede løsninger med involvering af andre fagligheder, frivillige aktører, private aktører og ulønnede borgere.

Investeringer

Arbejdet med innovation som bidrag til frigørelse af ressourcer er en vanskelig men ambitiøs opgave, som Odense Kommune vil løfte. Det er det lange seje træk. Det er et arbejde, der tager tid at gennemføre, men hvis vi holder fast, vil det hårde arbejde bære frugt i de kommende år.

En afgørende forudsætning for at lykkes med innovation er investeringer. Investeringer skal gøre det muligt at oparbejde nye kompetencer – det kræver tid og tålmodighed. Det er ikke nemt at finde midler til investeringer i disse år, men nye kompetencer i organisationen er afgørende for at skabe den nye velfærd. Investeringer skal gøre det muligt at igangsætte nye indsatser, der her og nu skal have lidt ekstra støtte for senere at skabe de nødvendige økonomiske gevinster.

Innovation med afsæt i effektstyring - bedre og billigere

I de sidste tre år, hvor effektstyring er blevet udrullet i Odense Kommune, er presset på de økonomiske rammer blevet større og større. Forandringsteoriene afspejler, hvordan de ønskede effekter skal opnås, men de er lavet ud fra daværende vilkår, og ikke ud fra den nye økonomiske virkelighed.

En kritisk gennemgang af forandringsteorier under vilkåret om, at effekten skal opnås via bedre

og billigere indsatser vil kunne medføre effektiviseringer i alle 8 innovationstemaer.

Den kritiske gennemgang skal finde:

- Prioriteringspotentiale – kan de sidst anvendte ressourcer i én indsats skabe mere effekt i en anden indsats/på andre kerneområder?
- Udviklingspotentiale – er der andre metoder eller organiseringsformer, der bedre kan løse

opgaven (evidens, evaluering, andres erfaringer)?

- Afviklingspotentiale – er det en kan- eller en skal-opgave? kan indsatsen helt eller delvist afvikles?
- Innovationspotentiale – Kan opgaven løses på en radikalt anderledes og bedre måde?

Arbejdet med ovenstående vil kunne medføre at de resterende effektiviseringskrav indhøstes.

Samlet gevinst

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Sammenhængende velfærdsressourcer	25.845	25.845	25.845	25.845
Resterende udmøntning fra innovationssporene		17.845	53.535	53.535
Livskvalitet på egne vilkår	45.000	45.000	45.000	45.000
Velfærd i fællesskab	5.000	5.000	5.000	5.000
8 Innovationstemaer med fokus på effektstyring		85.000	110.000	135.000
Selvforsørgelse – frihed til at kunne samt puljemidler	50.000			
I alt budget 2013	125.845	178.690	239.380	264.380
Innovation – Råderum (medtages ikke i budget 2013)		100.000	100.000	100.000
I alt	125.845	278.690	339.380	364.380

Note=-merudgift,+mindreudgift

Fordeling i udvalgene

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Økonomiudvalget	5.000	5.000	5.000	5.000
Økonomiudvalget – Pulje til senere fordeling		102.845	163.535	188.535
Arbejdsmarkedsudvalget/Økonomiudvalget*	50.000			
By- og Kulturudvalget				
Ældre- og Handicapudvalget	45.000	45.000	45.000	45.000
Socialudvalget				
Børn- og Ungeudvalget	25.845	25.845	25.845	25.845
Arbejdsmarkedsudvalget				
Samlet	125.845	178.690	239.380	264.380

Note=-merudgift,+mindreudgift

* 26 mio. kr. finansieres af mindreforbrug fra overførselsområdet (Selvforsørgelse – frihed til at kunne) i 2012 og 24 mio. kr. finansieres fra forventet tilskud fra den nye særtilskudspulje, der er målrettet større kommuner, med sociale problemer.

En effektiv kommune på borgernes præmisser

Det primære for kommunen er at skabe værdi for borgeren, men selvfølgelig også at få mest mulig gavn af den stærke faglighed, som kommunens medarbejdere rummer.

Det er ingen hemmelighed, at offentligt ansatte generelt bruger al for megen arbejdstid på opgaver, der ikke sker sammen med borgerne eller på anden måde giver direkte værdi for borgerne.

Det er ikke et udtryk for en forkert prioritering eller manglende vilje, men fordi fokus gennem årene simpelthen er fjernet fra det, de ansatte brænder for. Kommunen vil derfor i de kommende år søge en stadig større dialog med de faglige organisationer for at forbedre vilkårene for kerneydelsens værdi for borgerne. Konkret vil det betyde et langt større fokus på, hvordan eksempelvis hjemmehjælpere, sagsbehandlere, lærere og pædagoger kan undgå at bruge tid på opgaver, der ikke sker sammen med borgerne.

Kommunen har igennem de seneste år velmenende og på baggrund af gode cases påtaget sig at varetage og støtte en række opgaver, som ikke nødvendigvis er kritiske for borgerne. I nedgangstider er det nødvendigt igen at forholde sig til denne type af opgaver.

Der er også stadig områder, hvor der skal skabes bedre helhedsløsninger på tværs i kommunen. Særligt på digitaliseringsområdet er der gode muligheder for at servicere og understøtte borgere såvel som medarbejdere mere effektivt.

Vilkårene vil næppe ændre sig i de kommende år. Det vil være nødvendigt fortsat at effektivisere i hele organisationen for at få indtægter og udgifter til at hænge sammen med fokus på, at det skal være på borgernes præmisser.

Sparsommelighed med mod

Med udgangspunkt i sparsommelighed med mod tages der hul på en ny økonomistyringskultur i Odense Kommune, hvor følgende fem principper bliver de fremherskende i organisationen:

- Hold hus med pengene
- Én fælles kasse i Odense
- Fokus på produktivitet
- Optimering - et must
- Plads til at udfordre

Ved *Sparsommelighed med mod* sættes der således fokus på at finde intelligente besparelser i stedet for at gribe til grønthøstermetoden.

Der skal være mod til både på det strategiske plan og på institutionsniveau at satse på en formodning om, at der kan hentes en gevinst.

Der skal i alle sammenhænge arbejdes med produktivitet – i form af så lave omkostninger pr. produceret enhed som muligt – som forudsætning for at levere effektive ydelser baseret på borgernes behov. Det er en kultur, som skal være fremherskende på alle niveauer i kommunen. Derudover

skal der arbejdes konsekvent og målrettet med optimering af arbejdsgange og intern organisering, eksempelvis igennem Lean projekter.

Helhedstænkning skal være et integreret element i alle led i organisationen således, at der er en forståelse for, at alle har pligt til at bidrage i forhold til de økonomiske udfordringer kommunen står over for. Tilsvarende skal forståelsen for, at der kun er én kasse i Odense. Hvad der bruges et sted – kan ikke bruges et andet sted. Der skal foretages en undersøgelse af hvorvidt økonomistyringen kan foretages på mere en hensigtsmæssig og fleksibel måde, som understøtter helhedstænkningen med én kassebeholdning i kommunen.

I de seneste år er der blevet lagt stadig flere bånd på økonomistyringen i kommunerne fra regeringens side. Udmeldte servicerammer og opstramningen på mulighederne for at få overført driftsmidler fra et år til et andet er blot nogle af de elementer, som har vanskeliggjort økonomistyringen i kommunen -både centralt og i de enkelte forvaltninger. Et vigtigt princip, som dog er forsøgt fastholdt igennem denne periode er de decentrale institutioners mulighed for at kunne overføre opsparede driftsmidler fra et år til andet. Dette princip vil fortsat være et bærende element også fremadrettet.

Odense har i det seneste år ikke haft problemer med at overholde den udmeldte serviceramme og denne udvikling forventes ikke at ændre sig foreløbig. Dette skyldes dels de tilpasninger og bespa-

relser, som kommunen har gennemført de seneste år, og dels at der ganske enkelt mangler finansiering. Kommunerne bliver sanktioneret på budgetoverholdelse. For trods alt at udnytte servicerrammen så meget som muligt, blev der ved budget 2012 lavet en overførselsramme, hvor forvaltningerne ”gratis” kunne overføre driftsmidler til 2013. Samme procedure lægges der op til i år, dog skal *sparsommelighed med mod* og de fem principper være det bærende element. I 2014 træder budgetloven i kraft. Her vil der blive givet flerårige rammer og ovenstående procedure vil skulle gentænkes.

Tidligere er der ved regnskabsafslutningen overført betydelige midler fra indeværende år til det næste. I de seneste år er der, på grund sanktionslovgivning, hovedsagelig blevet overført driftsmidler til ny anlæg. Med udgangspunkt i helhedstænkning som et bærende element bør disse midler fremadrettet i overvejende grad tilføres kassen. Tilsvarende skal der i forhold til disponeringen af restbudget i slutningen af året anlægges en sund økonomisk adfærd, hvor indkøb og forbrug afspejler reelle og påkrævede behov frem for ”budgettømning”.

Ved i 2013 – med udgangspunkt i ovenstående – at have et fokus på løbende optimering, sparsommelighed og omkostningsreduktioner er det muligt at opnå en besparelse på 50 mio. kr. i 2013 og frem. Besparelsen fordeles på udvalg som beskrevet i nedenstående tabel.

Fordeling i udvalgene

1.000 kr.	Fordeling	2013	2014	2015	2016
Drift:					
Økonomiudvalget	4,5 %	2.259	2.259	2.259	2.259
By- og Kulturudvalget	11,1 %	5.559	5.559	5.559	5.559
Ældre- og Handicapudvalget	31,3 %	15.636	15.636	15.636	15.636
Socialudvalget	7,6 %	3.773	3.773	3.773	3.773
Børn- og Ungeudvalget	45,5 %	22.773	22.773	22.773	22.773
Samlet	100 %	50.000	50.000	50.000	50.000

Note=-merudgift,+mindreudgift

Anm.: Fordelingen er lavet ud fra budgetforslag 2013 på områder med overførselsadgang. Der er således taget højde for ændringer i relation til Teknisk Service Enheden.

Én kommune – fælles løsning

Odense kommune er at sammenligne med Fyns største virksomhed. Det betyder bl.a. at der er mange ansatte, mange arbejdsgange og mange understøttende værktøjer, der skal sættes i spil for at kommunen drives så effektivt som muligt.

Fælles løsninger skal være den grundlæggende tilgang, herunder centrale løsninger på en række områder. Dette vil bidrage til effektiviseringer i kommunen, og det vil i sidste ende komme borgeren til gode.

Udviklingen -særligt på det teknologiske område- medfører store kvalitetsmæssige og økonomiske fordele for en så stor virksomhed som Odense kommune. Kvaliteten i borgerbetjening øges eksempelvis, når teknologien hjælper til, at et leveret produkt er korrekt og leveres, når borgeren ønsker det. Kvaliteten øges også, når teknologien medfører, at medarbejderne får den rigtige understøttelse i deres arbejde. Eksempelvis i form af tidssvarende PC'er, mulighed for fleksibel arbejdsplads mv. Samtidigt kan teknologien forbedre økonomien for kommunen, når der tænkes i færre løsninger, og borgerbetjningsløsninger som er mindre ressourcekrævende.

Hermed frigives ressourcerne, som kan bruges på borgeren.

De store fordele kan dog kun opnås, hvis der laves samlede løsninger for hele kommunen som eksempelvis at der kun er én PC pr. medarbejder.

Én enhed pr. medarbejder

Som led i effektivisering i forhold til udgifterne til IT og telefoni udstyr er der i 2010 truffet beslutning om at implementere "én enhed pr. medarbejder" princippet, som i sin enkelthed betyder, at hver medarbejder maksimalt tilbydes én pc, én telefon og én bredbåndsforbindelse. Beslutningen er helt essentiel i forhold til at indhøste besparelser.

Realiseringen af det økonomiske optimeringspotentiale fra projektstart den 31.3.2010 og frem til den 19.6.2012 er opstillet nedenfor. Alle forvaltninger har effektiviseret i perioden, og der er samlet set tale om en forbedring på 34 % eller 1,8 mio. kr. Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen har formået at realisere 44 % af deres oprindelige potentiale, tæt fulgt af Borgmesterforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen med henholdsvis 43 % og 40 % af deres oprindelige potentiale.

Optimeringspotentiale (perioden) 1.000 kr.	31.3.2010	19.6.2012	Ændring	% ændring
Børn- og Ungeforvaltningen	1.626	1.273	353	22 %
Ældre- og Handicapforvaltningen	1.346	801	545	40 %
Social- og Arbejdsmarkedsforvalt-	811	454	357	44 %
By- og Kulturforvaltningen	689	455	234	34 %
Borgmesterforvaltningen	612	350	262	43 %
I alt	5.084	3.333	1.750	34 %

Note=-merudgift,+=mindreudgift

Til trods for den store indsats er der fortsat et samlet effektiviseringspotentiale på 3,3 mio. kr. Heraf er det største potentiale i Børn- og Ungeforvaltningen, men alle forvaltninger har stadig et stykke vej i mål.

Som nye tiltag kunne der ses på en samlet rekrutteringsløsning for kommunen. Der er også muligheder ved bedre digital understøttelse af sagsbehandlin-

gen, hvor man organisatorisk sidder samt mere selvbetjening for de borgere, som kan og ikke mindst efterspørger det.

Der indlægges en besparelse 5 mio. kr. årligt under Økonomiudvalget, som udmøntes i takt med at de fælles løsninger tilvejebringes.

Fordeling i udvalgene

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Økonomiudvalget (pulje)	5.000	5.000	5.000	5.000

Note=-merudgift,+=mindreudgift

Print og multifunktionsmaskiner

Som led i de markante effektiviseringer som Odense Kommune har gennemgået de senere år, er der tidligere besluttet en besparelse på print- og kopiområdet på 1 mio. kr., som er ved at blive udmøntet.

I tillæg til denne besparelse vurderes der at være mulighed for yderligere besparelser igennem ændret adfærd og ændrede arbejdsgange, som markant reducerer omfanget af print. Reduktionen skal ses i sammenhæng med og understøttes af de muligheder, som den øgede digitalisering giver, herunder udbredelsen af iPads.

Igennem markante og konsekvente ændringer i arbejdsgange og adfærd, eksempelvis at der ikke længere printes materiale til chefmøder og lign., er måltallet en årlig besparelse på yderligere 0,5 mio. kr.

I tillæg til reduktionen i print er det muligt at opnå en engangsbesparelse i 2013. Dette kan ske ved at genanvende det ekstraordinære store antal multifunktionsmaskiner og printere, der bliver fjernet, som led i effektueringen af den ovennævnte tidligere besluttede besparelse.

Maskinerne kan derved indgå i den almindelig løbende udskiftning af forældede maskiner, hvormed der spares omkostninger til nykøb. Dette vurderes at

give en engangsbesparelse i 2013 på 0,5 mio. kr.
De beskrevne besparelser omfatter hele kommunen,

dog ekskl. skolerne, idet der på skolerne er særlige forhold omkring anvendelsen af print.

Fordeling i udvalgene

1.000 kr.	Fordeling	2013	2014	2015	2016
Drift:					
Økonomiudvalget	5,6 %	57	27	27	27
By- og Kulturudvalget	13,7 %	137	69	69	69
Ældre- og Handicapudvalget	38,6 %	386	193	193	193
Socialudvalget	9,3 %	93	47	47	47
Børn- og Ungeudvalget (ekskl. Skoler)	32,7 %	327	164	164	164
Samlet	100 %	1.000	500	500	500

Note=-merudgift,+mindreudgift

Anm.: Fordelingen er lavet ud fra budgetforslag 2013 på områder med overførselsadgang, dog undtaget skoleområdet. Der er således taget højde for ændringer i relation til Teknisk Service Enheden.

Lokaleoptimering

Lokaleoptimering er et af de områder, som ligger fint i tråd med det, at der etableres fælles tilgange. Der skal således sættes fokus på at arbejde med produktivitet og effektivt udnyttelse af ressourcerne i kommunen. Byrådet har tidligere taget beslutning om, at den kommunale ejendomsportefølje skulle udnyttes optimalt.

På den baggrund er der udviklet en samlet ejendomsdatabase som giver en samlet oversigt over interne såvel som eksterne m², som anvendes til kommunalt formål, herunder skolerne i det omfang de ikke anvendes til folkeskoleundervisning. Derudover er der udarbejdet et "normkatalog" i forhold til indretning/anvendelse af en lokalitet til administrativt formål.

Der er nedsat en styregruppe, som med udgangspunkt i ejendomsdatabase og følgende principper har udarbejdet forslag til lokaleoptimeringer.

- Økonomisk rationale skal være til stede
- Kategorisering af vores ejendomme
- Langtidslejemål skal udnyttes optimalt
- Lejemål/bygninger som vi skal udad hurtigst muligt
- Udnyttelse af de eksisterende m²
- Investeringer/renoveringer hvor tilbagebetalingstiden er maksimalt 5 år
- Borgeradgang/ strategiske knudepunkter. Der skal arbejdes med at kommunens ejendomme vises på et kort, så man kan se kommunens "knudepunkter". Det kan bruges som et strategisk værktøj
- Udnyt de professionelle indretningskompetencer, der allerede er i kommunen

Styregruppen har desuden taget hensyn til de aktuelle lokalebehov der er afstedkommet af de organisatoriske ændringer i henholdsvis Børn – og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen.

Børn- og Ungeforvaltningen

Styregruppen foreslår, at Ejbyskolen inkl. kælder og Ørbækvej 100 ombygges og udnyttes fuld ud. Dette modsvares af, at lejemålene ved Tarupcentret, Ro-

sengårdcentret, Egehuset- Egeparken 56 opsiges. Derudover sælges Skibhusvej 49. Det vil fra 2014 give en besparelse på 4,3 mio. kr. Dertil kommer, at de løbende driftsudgifter vil falde med 400.000 kr.

I nedenstående tabeller vises den samlede gevinst ved lokaleoptimering i Børn- og Ungeforvaltningen:

Driftsudgifter og ombygningsudgifter ved nye lokaler

	Areal/m2	Drift/ 1.000 kr.	Ombygningsud- gift/1.000 kr.
Ejbyskolen inkl. "kælder"	4.100	-775	-7.500
Ørbækvej 100	2.000	-250	-1.000
I alt	6.100	-1.025	-8.500

Note=-merudgift,+mindreudgift

Driftsudgifter, fraflytningsudgifter og salgspris for de gamle lokaler

	Are- al/m2	Husle- je/1.000 kr.	Drift /1.000 kr.	Fraflytnings- nings- syn/udgift/ 1.000 kr.	Salgspris 1.000 kr.
Tarupcenteret	1.499	-1.300	-665	-500	
Rosengårdscetret	3.025	-2.200	-647	-100	
Egehuset - Egeparken 56	696	-372	-30	-100	
Skibhusvej 49	195		-95		1.500
I alt	5.415	-3.872	-1.437	-700	1.500

Note=-merudgift,+mindreudgift

Samlet gevinst

1.000 kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Drift:					
Husleje		3.872	3.872	3.872	3.872
Bygning*		400	400	400	400
Fraflytningssyn	-700				
I alt	-700	4.272	4.272	4.272	4.272
Anlæg:					
Ombygningsudgift	-8.500				
Salgsindtægt		1.500			
I alt	-8.500	1.500	0	0	0
Samlet:					
Samlet gevinst	-9.200	5.722	4.272	4.272	4.272

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

* Bygning er sparede udgifter til vedligeholdelse

Ældre- og Handicapforvaltningen

Styregruppen foreslår, at Bjerregade 15 ombygges og udnyttes fuldt ud. Dette modsvares af, at lejemålene ved Bøgedal, Rytterkasernen, Lillelund, Kernehuset og Højstruphuset opsiges. Derudover sælges Villa Hunderup. Det vil fra 2014 give en besparelse på 0,5 mio. kr. Dertil kommer, at de løbende drifts-

udgifter vil falder med 100.000 kr.

En mindre model kunne være at fastholde plejecentre Rytterkasernen, Lillelund og Kernehuset.

Det vil forøge driftsudgifterne med ca. 25.000 kr.

I nedenstående tabeller vises den samlede gevinst ved lokaleoptimering i Børn- og Ungeforvaltningen

Driftsudgifter og ombygningsudgifter ved nye lokaler

	Areal/m2	Driftsudgifter/ 1.000 kr.	Ombygningsudgift/ 1.000 kr.
Bjerregade 15	1.004	-260	-2.770

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Driftsudgifter, fraflytningsudgifter og salgspris for de gamle lokaler

	Areal/m ²	Husleje/ 1.000 kr.	Drift/ 1.000 kr.	Fraflytnings- syns- syn/udgift/	Salgspris 1.000 kr.
Bøgedal	150	-205	-92	-50	
Rytterkasernen	100		-32		
Lillelund	100		-19		
Kernehuset	100		-74		
Villa Hunderup	130 (+kælder)		-46		1.500
Højstruphuset	280		-100		
I alt	860	-205	-362	-50	1.500
<i>I alt excl. del af pleje- centre*</i>	<i>560</i>	<i>-205</i>	<i>-237</i>	<i>-50</i>	<i>1.500</i>

Note=-merudgift,+mindreudgift

* Rytterkasernen, Lillelund og Kernehuset fastholdes

Samlet gevinst

1.000 kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Drift:					
Husleje:		205	205	205	205
Bygning*		330	330	330	330
Fraflytningssyn	-50				
I alt	-50	535	535	535	535
Anlæg:					
Ombygningsudgift	-2.770				
Salgsindtægt		1.500			
Mindreforbrug på anlægsbevilling til skimmelsvamp		500			
I alt	-2.770	2.000	0	0	0
Samlet:					
Samlet gevinst	-2.820	2.535	535	535	535

Note=-merudgift,+mindreudgift

* Bygninger: øget driftsudgift i bygning på ca. 20.000 kr./år samt personalemæssig besparelse på 350.000 kr./år (sparet vikarforbrug)

Måltallet for de beskrevne lokaletidspostationer er på i 2014, 4,8 mio. kr. i 2015 og 4,8 mio. kr. i 2016. -12,0 mio. kr. i 2012, 8,3 mio. kr. i 2013, 4,8 mio. kr.

Fordeling i udvalgene

1.000 kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Drift:					
Børn- og Ungeudvalget	-700	4.272	4.272	4.272	4.272
Ældre- og Handicapudvalget	-50	535	535	535	535
I alt	-750	4.807	4.807	4.807	4.807
Anlæg:					
By- og Kulturudvalget	-11.270	3.500			
I alt	-11.270	3.500	0	0	0
Samlet:					
Samlet	-12.020	8.307	4.807	4.807	4.807

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Optimering af kommunens ejendomsportefølje

I forbindelse med etablering af Teknisk Serviceenhed overgik ejerskab, administration og drift af kommunens ejendomme til By – og Kulturforvaltningen. Det vil derfor være naturligt, at ansvaret for den aktuelle og kommende lokalekabler fremadrettet overgår til By- og Kulturforvaltningen.

Kommunens lokaledispositioner vil herefter fremadrettet skulle planlægges og gennemføres i tæt samarbejde mellem fagforvaltningerne og By- og Kulturforvaltningen.

Det vil fortsat være fagudvalgene, der har det faglige og politiske ansvar for kommunens politikker, indsatser og ydelser på fagområderne. Det er også fremadrettet de enkelte fagforvaltninger, der har ansvaret for, at der som input til budgetprocessen udarbejdes forslag til relevante lokaledispositioner indenfor fagudvalgets politikområder.

By- og Kulturforvaltningen forbereder og udarbejder, som på anlægsområdet, budgetopfølgningen på besluttede lokaledispositioner og giver en aktuell økonomisk status. Budgetopfølgningen styrker grundlaget for en eventuel politisk prioritering på

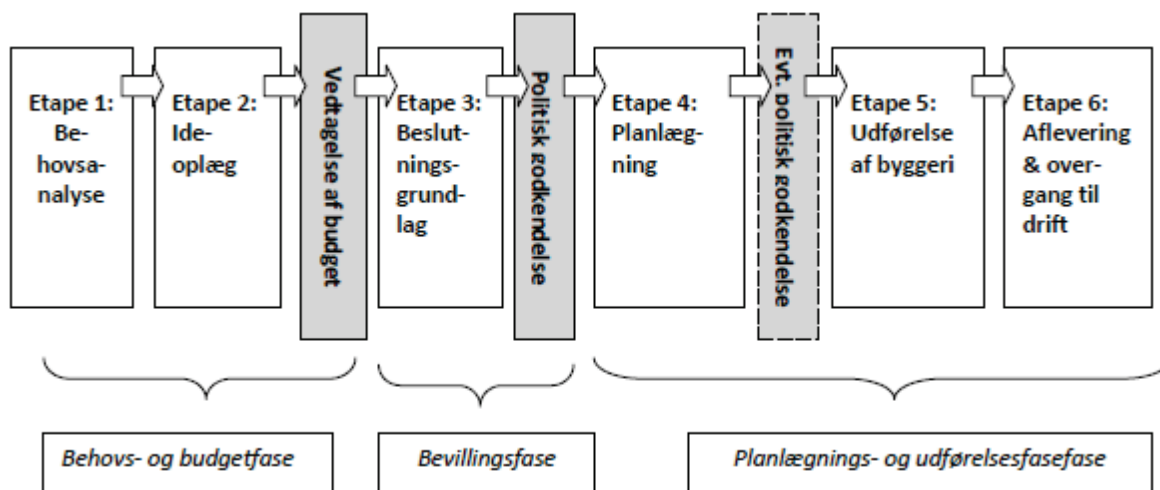
tværs af ejendomsrådets anlægsopgaver. Budgetopfølgningen forelægges By- og Kulturudvalget, Økonomiudvalget og byrådet til godkendelse. Øvrige fagudvalg modtager budgetopfølgningen til orientering.

På baggrund af resultatet af budgetopfølgningen kan By- og Kulturforvaltningen ansøge om tillægsbevillinger (positive og negative) til de projekter, hvor der er afvigelser mellem det forventede regnskab og den frivillige anlægsbevilling.

Ansvaret for udarbejdelse af budgetopfølgningerne er hos By- Kulturforvaltningen. Øvrige forvaltninger skal inddrages i forhold til at vurdere behovet for eventuelle omprioriteringer, ligesom forvaltningerne inddrages i forhold til at beskrive konsekvenserne af eventuelle forslag om nødvendige omprioriteringer indenfor anlægsprojekterne. Forvaltningernes ønsker til omprioriteringer (fx som følge af ændrede behov eller ændrede forudsætninger) rejses overfor By- og Kulturforvaltningen, som kan indarbejde disse i sagsfremstillingen.

Fasemodellen for en "standardanlægsproces" kan anvendes, som princip for retningslinier for kommende "lokekabler".

Fasemodell for en "standardanlægsproces" for byggesager i Odense Kommune:

Validering af BBR-data

Ved at validere på Odense Kommunes BBR-data sikres det, at alle bygninger er registreret korrekt og at alle dermed betaler den korrekte skat.

I Odense Kommune er der ca. 11.000 bygninger fordelt på 7.000 ejendomme, som ikke er registreret i BBR.

Samlet set over en 4-årig periode genereres et nettoprovenu på ca. 1,7 mio. kr. Herudover vil forøgelsen af dækningsafgiften fra erhvervsvirksomheder også efter projektets afslutning betyde en årlig merindtægt på ca. 1,2 mio. kr.

Derudover vil projektet sikre et forbedret datagrundlag i kommunen ift. BBR oplysninger til glæde for det private erhvervsliv, herunder advokater, ejendomsformidlere, energikonsulenter, kreditforeninger, forsikringselskaber m.fl. ligesom der i en 3 årig periode vil være beskæftigelse svarende til 7 1/2 årsværk med de deraf følgende positive konsekvenser.

Sønderborg og Kolding Kommuner har gennemført "BBR-aktioner", som har medført en væsentlig indtægt til kommunekassen. Kommunerne har bl.a.

valideret BBR for at se, om der var ikke-godkendte kvadratmeter hos borgere og har tjekket om f.eks. erhvervsjendomme var registreret korrekt. Der er to kilder til øgede indtægter ved en BBR-aktion:

- Byggesagsgebyrer i forbindelse med lovliggørelse af byggeri
- Merindtægter i form af dækningsafgift fra ejendomsskatter

Hvis lovliggørelse af kvadratmeter vedrører udvidelse af boligareal tilfaldt denne ejendomsværdiskat staten. Det er således kun dækningsafgiften på erhvervsjendomme, som tilfalder kommunekassen. De øgede indtægter skal sammenholdes med de udgifter, der er forbundet med at gennemføre aktionen, herunder medarbejdertimer (årsværk) og driftsudgifter til registrering af ejendomme i BBR. Merindtægterne i forbindelse med opkrævning af Byggesagsgebyrer vil kun delvist kunne dække omkostningerne til de ekstra ansatte i Byggesag. For ikke at pålægge Byggesag ekstra udgifter skal en del af provenuet fra stigningen i dækningsafgiften tilføres til Byggesag.

De øgede indtægter på skattesiden budgetlægges og der følges op på - ved en særskilt mærkning, om merindtægten nås. Dette vil ske i tæt samarbejde

mellem Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.

Forventede omkostninger

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Udgifter ifm. registrering af ekstra bygninger i BBR		-30	-30	-30
Ansættelse af 6 byggesagsbehandlere	-3.000	-3.000	-3.000	0
Total	-3.000	-3.030	-3.030	-30

Note=-merudgift,+mindreudgift

Forventede indtægter

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Driftsindtægter fra byggesagsgebyr	3.000	3.000	3.000	0
Merindtægt fra ejendomsskatter		1.200	1.200	1.200
I alt	3.000	4.200	4.200	1.200

Note=-merudgift,+mindreudgift

Fordeling af netto merindtægt i udvalgene

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
By- og Kulturudvalget				
Driftsudgifter	- 3.000	- 3.030	- 3.030	- 30
Driftsindtægter	3.000	3.000	3.000	0
I alt	0	-30	-30	-30
Indtægtssiden				
Merindtægter fra ejendomsskatter		1.200	1.200	1.200
I alt	0	1.200	1.200	1.200
Samlet:				
Samlet	0	1.170	1.170	1.170

Note=-merudgift,+mindreudgift

Rammebesparelse til fordeling mellem udvalgene

Alle udvalg skal være med til at bidrage og arbejde med fælles løsninger i en kommune – fælles løsning. Der er derfor indlagt en besparelse på 15 mio. kr. årligt, som fordeles til udvalgene. De enkelte udvalg skal inden 2. behandlingen af Budget 2013 træffe beslutning om hvordan udvalgets andel af besparel-

Fordeling i udvalgene

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Drift:				
Økonomiudvalget	2.000	2.000	2.000	2.000
By- og Kulturudvalget	5.000	5.000	5.000	5.000
Ældre- og Handicapudvalget	0	0	0	0
Socialudvalget	2.000	2.000	2.000	2.000
Børn- og Ungeudvalget	6.000	6.000	6.000	6.000
Samlet	15.000	15.000	15.000	15.000

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Takster og ophævelse af § 8-fritagelser

Odense har meget at byde på og vil fortsat være meget attraktiv at bo i, men i lyset af den økonomiske situation er der behov for at justere visse takster.

Ny Virkelighed – Ny Velfærd indeholder et stærkt ønske om at frivilligheden i Odense får lov til at udfolde sig, og at den sammen med kommunen kan give bedre løsninger på en ny måde til borgerne. Det vil derfor være en grundlæggende forudsætning at understøtte frivillighed.

Takster

Borgerrettede takster er et bredt og varieret felt, der dækker fra betaling ved boophold på kommunens sociale institutioner til museums- eller svømmehalstakster. Ikke alle takster kan kommunen påvirke grundet lovgivning, mens der for andre takster er ”fri prissætning”. Der er mulighed for at mindske udgifterne eller øge indtægterne fra taksterne gennem:

sen i budgetforslaget konkret udmøntes. Udmøntningen skal derfor ske på udvalgsmøderne i september 2012 og beslutningerne opsamles derefter efter som tekniske korrektioner til Budget 2013 og indgår i byrådets samlede vedtagelse af Budget 2013.

- Forøgelse af borgerrettede takster (prisstigning)
- Reduktion af de kommunale omkostninger til frembringelse af ydelser, der i dag er takstbelagt.
- Ophøre med takstbelagte aktiviteter

Den indledende analyse har taget udgangspunkt i en gennemgang af 351 kommunale takster.

Analysen konkluderer, at takstjusteringer på 16 takstområder, hvor der er en eller flere borgertakster tilknyttet, kan øge kommunens indtægter eller sænke kommunens udgifter. I budgettet indlægges derfor et provenu på 15 mio. kr. årligt fra 2013.

Nedenfor er opstillet en række forskellige alternativer for hvorledes et provenu på 15 mio. kr. kan opnås. Der er mange kombinationsmuligheder, hvorfor alternativerne skal ses som muligheder, hvor andre variationer kan vælges.

Scenarier

Nedenfor refereres til øvrige takster. Disse er alle de takster, der er nævnt her på nær SFO-taksterne. Skematisk oversigt over alternativerne er vedlagt i bilag.

Alternativ 1:

Maksimal takststigning på øvrige takster (7 mio. kr.), og dermed mindst mulig stigning på SFO-taksterne (8 mio. kr.)

Alternativ 2:

Maksimal takststigning på øvrige takster undtaget entrestigning på svømmehaller, hvilket betyder at taksten bibeholdes på 32 kr. fremfor de 45 kr., som en stigning vil medføre. Sløjfning af pensionstrabatten bibeholdes. Dette betyder, at der skal hentes 2 mio. kr. mere på SFO-taksterne (10 mio. kr.) sammenlignet med alternativ 1.

Alternativ 3:

Takststigninger der vedrører skoleelever, frivilligheden, det at Odense er en attraktiv by og cykelby, medtages ikke. Takststigning på svømmehaller med et provenu på 0,6 mio. kr. svarer til en stigning på en enkeltbillet fra 32 kr. til ca. 36 kr. medtages. Sløjfning af pensionstrabatten fastholdes. SFO-taksten (10 mio. kr.) er fastholdt på samme niveau som i alternativ 2.

Samlet oversigt

Alternativ 4:

Takststigninger der vedrører sundhed (svømmehaller), skoleelever, frivilligheden, det at Odense er en attraktiv by og cykelby, medtages ikke. SFO-taksten (11,3 mio. kr.) stiger svarende til et merprovenu på 1,3 mio. kr. i forhold til alternativ 3.

Alternativ 5:

Takststigninger der vedrører sundhed (svømmehaller), skoleelever, frivilligheden, det at Odense er en attraktiv by og cykelby, medtages ikke. Der til kommer at en takststigning på Musikskolen er udeladt og at takststigning på madordninger for plejehjemsbeboere reduceres med 1,4 mio. kr. SFO-taksten (13 mio. kr.) stiger svarende til et merprovenu på 1,7 mio. kr. i forhold til alternativ 4.

Alternativ 6:

Alle takststigninger medtages ikke, på nær takststigning på madordninger for plejehjemsbeboere svarende til 2 mio. kr. og takststigninger på SFO svarende til et provenu på 13 mio. kr.

Alternativ 7:

Alle takststigninger medtages ikke på nær takststigning på SFO svarende til et provenu på 15 mio. kr.

	Takstændring	Provenu	Medgår i alternativ
SFO	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 1.885 kr.	5.000.000	
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 1.977 kr.	8.000.000	1
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 2.039 kr.	10.000.000	2 - 3
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 2.136 kr.	13.000.000	5 - 6
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 2.200 kr.	15.000.000	7

Svømmehal	Takststigning på alle billettyper svarende til en stigning fra 32 kr. til 45 kr. på en enkeltbillet	2.000.000	1 – (3)
	Pensionistrabat sløjfes - derefter betales alm. Voksentakst	700.000	1 – 2 – 3
Symfoniorkesteret	Billetstigning på 15 pct.	150.000	1 – 2 – 3 – 4 – 5
	Justering af rabatorgning	75.000	1 – 2 – 3 – 4 – 5 5
Jernalderlandsbyen	Omkostningsreduktion	160.000	1 – 2
Observatoriet	Lukning af observatoriet	113.000	1 – 2
Den Fynske Landsby	Takst kan hæves med 5 kr. i højsæson for voksne, dvs. fra 80 kr. til 85 kr.	100.000	1 – 2 – 3 – 4 – 5
H.C. Andersen museet	Taksten kan hæves med 5 kr. for voksne, dvs. fra 70 kr. til 75 kr.	220.000	3 – 4 – 5
	Taksten kan hæves med 10 kr. for voksne, dvs. fra 70 kr. til 80 kr.	417.000	1 – 2
Fyns kunstmuseum	Taksten kan hæves med 5 kr. for voksne, dvs. fra 50 kr. til 55 kr.	23.000	3 – 4 – 5
	Taksten kan hæves med 10 kr. for voksne, dvs. fra 50 kr. til 60 kr.	41.000	1 – 2
Kunstgræsbanen	Takststigninger for både professionelle og amatørklubber svarende i gennemsnit til 122 pct.	91.405	1 – 2
Cykelparkering	Takststigning på 10 pct.	33.000	1 – 2
Renholdelse af stadepladser	Takststigning på 5 pct. fra 154 kr. pr. m ² til 165 kr. pr. m ² .	12.000	1 – 2
Aktiviteter for væresteder for ældre	Betaling for aktiviteter på væresteder for ældre, dvs. fra 0 kr. til 237 kr. om året.	11.000	1 – 2 – 3 – 4 – 5
Udlejning - Filosofgangen	Takststigning på 5 pct. på forskellige prisgrupper	21.790	1 – 2
Udlejning - Vollsmose Kulturhus	Takststigning på 10 pct. på forskellige prisgrupper	8.800	1 – 2
Madordninger	Takststigning til lovmæssigt maksimum for ældre bosat på plejehjem, dvs. fra 3.058 kr./mdr. til 3.262 kr./mdr.	2.900.000	1 – 2 – 3 – 4 – (5) – (6)
Gebyrer på biblioteker	Takststigning til lovmæssigt maksimum	75.000	1 – 2 – 3 – 4 – 5 5
Musikskolen	Takststigning svarende til maksimal forældrebetaling, dvs. 33 pct. af omkostningerne. Taksten stiger fra 370 kr. til 385 kr. pr. måned.	200.000	1 – 2 – 3 – 4

Alternative scenarier

	Takstændring	Mer-provenu	Alternativ 1 15-108.995	Alternativ 2 15-108.995	Alternativ 3 15-054-000	Alternativ 4 15-054-000	Alternativ 5 15-054-000	Alternativ 6 15-000-000	Alternativ 7 15-000-000
SFO	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 1.885 kr.	5.000.000							
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 1.977 kr.	8.000.000	X						
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 2.039 kr.	10.000.000		X	X	(11.300.000)			
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 2.136 kr.	13.000.000					X	X	
	Mdr. takst fra 1.740 kr. til 2.200 kr.	15.000.000							X
Svømmehal	Takststigning på alle billettyper svarende til en stigning fra 32 kr. til 45 kr. på en enkeltbillet	2.000.000	X		(600.000)				
Symfoniorkesteret	Pensionstrabat slojftes - derefter betales alm. voksentakst	700.000	X	X	X				
	Billetstigning på 15 pct.	150.000	X	X	X	X	X		
	Justering af rabatordning	75.000	X	X	X	X	X		
Jernalderlandshyen	Omkostningsreduktion	160.000	X	X					
Observatoriet	Lukning af observatoriet	113.000	X	X					
Den Fynske Landsby	Takst hæves med 5 kr. i højsæson for voksne, dvs. fra 80 kr. til 85 kr.	100.000	X	X	X	X	X		
H.C. Andersen museet	Taksten kan hæves med 5 kr. for voksne, dvs. fra 70 kr. til 75 kr.	220.000			X	X	X		
	Taksten kan hæves med 10 kr. for voksne, dvs. fra 70 kr. til 80 kr.	417.000	X	X					
Fyns kunstmuseum	Taksten kan hæves med 5 kr. for voksne, dvs. fra 50 kr. til 55 kr.	23.000			X	X	X		
	Taksten kan hæves med 10 kr. for voksne, dvs. fra 50 kr. til 60 kr.	41.000	X	X					
Kunstgrasbanen	Takststigninger for både professionelle og amatør-klubber svarende i gennemsnit til 122 pct.	91.405	X	X					
Cykelparkering	Takststigning på 10 pct.	33.000	X	X					
Renholdelse af stadepladser	Takststigning på 5 pct. fra 154 kr. pr. m ² til 165 kr. pr. m ² .	12.000	X	X					
Aktiviteter for væresteder for ældre	Betaling for aktiviteter på væresteder for ældre, dvs. fra 0 kr. til 237 kr. om året.	11.000	X	X	X	X	X		
Udlejning - Filosofgangen	Takststigning på 5 pct. på forskellige prisgrupper	21.790	X	X					
Udlejning - Vollsrose Kulturhus	Takststigning på 10 pct. på forskellige prisgrupper	8.800	X	X					
Madordninger	Takststigning til lovmassigt maksimum for ældre bosat på plejehjem, dvs. fra 3.058 kr./mdr. til 3.262 kr./mdr.	2.900.000	X	X	X	X	(1.400.000)	(2.000.000)	
Gebyrer på biblioteker	Takststigning til lovmassigt maksimum	75.000	X	X	X	X	X		
Musikskolen	Takststigning svarende til maksimal forældrebetaling, dvs. 33 pct. af omkostningerne. Taksten stiger fra 370 kr. til 385 kr. pr. måned.	200.000	X	X	X	X			

Beskrivelse af de enkelte takstområder

Skolefritidsordninger (SFO'er):

Taksten på skolefritidsordninger er den takst som har det største indtægtpotentiale. I dag koster en heldagsplads i Odenses SFO'er 1.740 kr./mdr².

Det foreslås, at taksten hæves. Der er givet 5 scenarier, som giver et provenu fra 5 mio. kr. op til 15 mio. kr. I scenarierne er der taget højde for ændret efterspørgsel og lavere forældrebetaling som følge af fripladser.

Sammenlignes SFO-taksterne med de øvrige fynske kommuner, ses det, at Odense i dag ligger i "den lave ende".

SFO-takster i de fynske Kommuner

Kommune	Takst	Merprovenu	Fripladsandel	Efterspørgsel
Faaborg-Midtfyn Kommune	1.585			
Svendborg Kommune	1.715			
Odense Kommune	1.740	Nuværende		
Ærø Kommune	1.824			
Assens Kommune	1.896			
Middelfart Kommune	1.941			
Langeland Kommune	1.957			
Nordfyns Kommune	2.060			
Nyborg Kommune	2.232			
Kerteminde Kommune	2.263			
Odense Kommune	1.885	5 mio. kr.	23,4 pct.	98,0 pct.
	1.977	8 mio. kr.	24,0 pct.	96,7 pct.
	2.039	10 mio. kr.	24,4 pct.	95,9 pct.
	2.136	13 mio. kr.	25,0 pct.	94,5 pct.
	2.200	15 mio. kr.	25,4 pct.	93,6 pct.

Note=-merudgift,+mindreudgift

² Juli måned er betalingsfri.

I sammenligning med 6-byerne ligger Odense Kommune i dag 100 kr. over gennemsnittet, som er på 1.640 kr./mdr.

Oversigt over SFO-takster i 6 byerne.

6 – by	Takst
Københavns Kommune	1.260
Aalborg Kommune	1.546
Esbjerg Kommune	1.604
Randers Kommune	1.687
Odense Kommune	1.740
Aarhus Kommune	2.002

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Som det fremgår af tabellerne ovenfor, kan der være betydelig variation i SFO-taksterne. Disse variationer – både mellem de fynske kommuner og i 6-by regi - kan skyldes:

- Variationer i serviceniveau i form af åbningstid, normeringer eller budgettildeling pr. barn.
- Variation i hvor stor en andel af udgifterne til at drive SFO, der opkræves i forældrebetaling
- Variationer i brug af lovgivning

Det har ikke været muligt at lave en tilbundsående sammenligning af SFO-tilbuddenes åbningstider, normeringer og budgettildeling på tværs af kommuner. Jævnfør ”Borger.dk” har en typisk SFO åbent fra 7-8 og igen fra 11-17. Tiderne kan dog variere, og ordningen kan være organiseret som SFO eller fritidshjem. I Odense Kommune, der kun har SFO, er åbningstiden kl. 7-8 og 12-

16.45. I nogle kommuner fastlægges åbningstiden decentralt.

Serviceniveauet kan heller ikke aflæses ved at ”regne baglæns” ud fra taksten. Der er ikke et lovmæssigt loft over forældrebetalingen på SFO’er. Det er der derimod for taksterne på vuggestuer og børnehaver. Her kan forældrene maksimalt opkræves 25 pct. af udgifterne.

Odense Kommune deltager i øjeblikket i et samarbejde med 6-byerne med henblik på at gøre SFO nøgletallene sammenlignelige. Resultatet af dette arbejde foreligger ikke endnu.

I nedenstående tabeller er der vist nogle eksempler på hvordan forældrebetalingen vil stige for forskellige indkomster ved en takststigninger til hhv. 2.000 kr./md. og 2.460 kr./md.

Forældrebetaling ved en SFO-takst på 1.740 kr./md.

Kr. pr. måned	1 barn i SFO	2 børn i SFO
Ved 50 % friplads (ca. 315.000 kr./år)	870	1.305
Fuld egenbetaling (fra 485.000 kr./år)	1.740	2.610

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Forældrebetaling ved en SFO-takst på 2.000 kr./md.

Kr. pr. måned	1 barn i SFO	Merudgift i.f.t. nuværende takst	2 børn i SFO	Merudgift i.f.t. nuværende takst
Ved 50 % friplads (ca. 315.000 kr./år)	1.000	130	1.500	195
Fuld egenbetaling (fra 485.000 kr./år)	2.000	260	3.000	390

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

Nedenstående tabel viser taksterne på dagtilbuds- og fritidsområdet pr. juni 2012.

Samlet oversigt over pasningsmuligheder.

Dagtilbud	Dagpleje	Vuggestue	Børneha-	SFO	Klubtilbud
Månedlig betaling	2.204	2.694	1.589	1.704	0-165

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

*Betaling i 11 måneder. Juli er betalingsfri

Øvrige takster:

Nedenfor gennemgås nuværende øvrige takster og eksempler på takststigninger. I alle eksemplerne er den vurderede efterspørgselseffekt indregnet.

Svømmehaller / Istadion

I dag gives et nettotilskud til svømmehaller/isstadion på 11,8 mio. kr. Odense Kommune

har ens prissætning og rabatstruktur i svømmehallerne og på isstadion. Hvis en enkeltbillet stiger fra 32 til 45 kr. og pensionistrabatten sløjfes, forventes en merindtægt på 2,7 mio. kr. Stigningen til 45 kr. til en enkeltbillet er på niveau med billetpriserne i Aarhus. For en pensionist betyder fjernelse af pensionistrabatten en prisstigning på ca. 29 kr. ved køb af en enkeltbillet.

Svømmehaller/Isstadion

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
Isstadion/svømmehal:				
Badebillet, voksen	32	Mulig at hæve taksterne svarende til at en enkelt-turs-billet for en voksen koster 45 kr. Svarer til en stigning på 47 pct. og må vurderes af have vidtrækkende konsekvenser for brugen af faciliteterne		2.000.000
Badebillet, barn/pensionist	16			
12-turs kort, voksen	320			
12-turs kort, barn/pensionist	160			

30-turs kort, voksen	660	Det er muligt at ophæve pensionistrabatten, dvs. pensionister betaler almindelig voksentakst Ingen pensionistrabat (når den alm. voksentakst er steget til 45 kr.) - og med et forventet fald i efterspørgslen på 10 pct.		700.000
30-turs kort, barn/pensionist	330			
Årskort, voksen	2.500			
Årskort, barn/pensionist	1.250			
Klosterbakken:				
Relaxbalkon, voksen	20			
Relaxbalkon, barn/pensionist	10			
Omkædningskabine	10			
Isstadion:				
Leje af skøjter pr. par	32			
Varmtvandsbassin, Højme:				
Badebillet, voksen	52			
Badebillet, barn/pensionist	26			
12-turs kort, voksen	520			
12-turs kort, barn/pensionist	260			
30-turs kort, voksen	1.060			
30-turs kort, barn/pensionist	530			
Årskort, voksen	3.600			
Årskort, barn/pensionist	1.800			

Symfoniorkestret

I dag gives et nettotilskud til Symfoniorkestret på 32,0 mio. kr. Symfoniorkestret udbyder koncerter. Odense Kommune giver tilskud til driften, ligesom staten også giver tilskud. Hvis taksterne på

koncerter stiger med 15 pct. svarende til 35 kr. pr. billet er der en merindtægt på 150.000 kr. Man kunne også sænke rabatordningerne med f.eks. 8 pct., hvilket vil give et provenu på 75.000 kr.

Symfoniorkester

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
Abonnement (6 koncerter)	675/1015	Taksterne kan stige med 35 kr. pr. billet svarende til en 15 %-stigning. Rabatordninger kan justeres og mindskes med f.eks. 8 %		
Populærkoncerter (4 koncerter)	500/740			150.000
Løssalg (pr. koncert)	90/160/195/225			
Kirkekoncert	135			75.000
Kammerkoncert (5 koncerter)	360			
Kammerkoncert (løssalg)	90			
Kammerkoncert (klippekort - 4 koncerter)	765			
Familiekoncert (løssalg)	50/100			
Gennemsnitstakst	152			

Jernalderlandsbyen

I dag ydes et nettotilskud på 2,9 mio. kr. Billetprisen for at besøge Jernalderlandsbyen er i dag 30

kr. pr. voksen og 10 kr. pr. barn mellem 6 og 14 år. Det vurderes, at der er mulighed for at lave omkostningsreduktioner på 160.000 kr.

Jernalderlandsbyen

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. gang			
Entre børn (6-14 år)	10	Der er ikke foreslået en takststigning.		
Entre voksne	30	Det vurderes at der er mulighed for omkostningsreduktioner svarende til 160.000 kr.		160.000

Observatoriet

På Munkebjergskolen forefindes en stjerneikkert, med et årligt besøgstal på 3-400. Observatoriet

besøges fortrinsvis af skoleelever. Der ydes i dag et nettotilskud på 113.000 kr. Hvis observatoriet lukkes er der derfor en besparelse på 113.000 kr.

Observatoriet

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. gang			
Entre børn	10	Der er ikke foreslået en takststigning da besøgende fortrinsvis er skoleelever.		
Entre voksne	15		Observatoriet kan lukkes hvilket giver en besparelse på 113.000	

Den Fynske Landsby

I dag ydes et nettotilskud på 3,0 mio. kr. Hvis entrebilletten hæves med 5 kr. i højsæsonen til 85 kr. vil det svare til en merindtægt på 100.000 kr.

Den Fynske Landsby

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. gang			
Voksen (lavsæson)	60	Taksten kan evt. hæves med 5 kr. i højsæson	60	
Voksen (højsæson)	80		85	100.000

H.C. Andersenmuseet

I dag er der en nettoindtægt på 723.000 kr. Billetprisen er i dag 70 kr. Hvis denne hæves med 5 kr.

opnås et provenu på 220.000 kr. Hvis den hæves med 10 kr. opnås et provenu på 417.000 kr.

H.C. Andersen Museet

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. gang			
Voksen	70	Taksten kan evt. hæves med 5 kr.	75	220.000
		Taksten kan evt. hæves med 10 kr.	85	417.000

Fyns Kunstmuseum

Der ydes i dag et nettotilskud på knap 3 mio. kr. Billetprisen er i dag på 50 kr. Hvis denne hæves til

55 kr. bliver der en merindtægt på 23.000 kr. og hvis den hæves til 60. kr. bliver der en merindtægt på 41.000 kr.

Fyns kunstmuseum

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. gang			
Voksen	50	Taksten kan evt. hæves med 5 kr.	55	23.000
		Taksten kan evt. hæves med 10 kr.	60	41.000

Mindre museer

Det vurderes ikke umiddelbart at være muligt at øge taksten på Møntergården, Carl Nielsen Barn domshjem, H. C. Andersens Barndomshjem og Carl Niensens museum (i koncerthuset).

Mindre museer

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
<i>Møntergården</i>				
Voksen	50	Det vurderes umiddelbart at det ikke er muligt at øge taksten		
<i>Carl Niensens barndomshjem</i>				
Voksen	30	Det vurderes umiddelbart at det ikke er muligt at øge taksten		
<i>H.C. Andersens barndomshjem</i>				
Voksen	30	Det vurderes umiddelbart at det ikke er muligt at øge taksten		
<i>Carl Nielsen museet (i koncerthuset)</i>				
Voksen	0	Det vurderes umiddelbart at det ikke er muligt at øge taksten		

Kunstgræsbanen

Odense Kommune udlejer en kunstgræsbane. En kunstgræsbane er en fodboldbane, der holdes frostfri om vinteren. I dag ydes et nettotilskud til

kunstgræsbanen på 254.000 kr. Hvis taksterne for professionelle klubber øges fra 340 kr./time til 850 kr./time, og taksten for øvrige klubber hæves til 265 kr., vil der samlet være et provenu på 91.405 kr.

Kunstgræsbanen

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. time			
Professionelle klubber og klubber uden for Odense	340	Taksterne for professionelle klubber kan øges helt op til 850 kr.	850	91.405
Øvrige klubber – vinterhalvår 1/10-31/3	120	Hæves taksterne for øvrige klubber til 265 kr. svarer det for hele området til en gennemsnitlig takststigning på 122 pct.	265	
Øvrige klubber – sommerhalvår 1/4 - 30/9	30		265	

Cykelparkering

Der er i dag mulighed for at købe både et årskort og et 1/2-årskort til cykelparkering. Hvis taksten hæves

med 10 pct., hvorefter et 1/2-årskort koster ca. 280 kr. og et årskort koster ca. 449 kr. Merindtægten estimeres til 33.000 kr.

Cykelparkering

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Pr. gang			
Parkering pr. 1/2 år	255	Ved en prisstigning på f.eks. 10 pct.:	280	33.000
Parkering pr. 1 år	408		449	

Renholdelse af stadepladser

I dag er der en nettotindtægt på 91.000 kr. Hvis taksten stiger fra 154 kr. pr. kvadratmeter til 165

kr. pr. kvadratmeter svarende til 5 pct. er der en merindtægt på 12.000 kr.

Renholdelse af stadepladser

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. m3 pr. år			
Betaling af rengøring v. bod på torvet	154	Ved en prisstigning på godt 5 pct.	165	12.000

Aktiviteter på væresteder for ældre

I dag ydes et nettotilskud på 11.000 kr. Der opkræves inden betaling i dag. Hvis der indføres en

årlig takst på ca. 240 kr. for deltagelse i aktivitetstilbud, svarer det til en merindtægt på 11.000 kr.

Aktiviteter på væresteder for ældre

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. år			
Aktivitetsbetaling	0	Der kan indføres en takst, der dækker udgifterne til aktiviteterne.	237	11.000

Udlejning – Filosofgangen

I dag gives et nettotilskud på 672.000 kr. Hele eller dele af Filosofgangen kan lejes af alle til udstillinger. Taksterne foreslås hævet med 5 pct. Der gøres opmærksom på at der allerede på nuværen-

de tidspunkt er indgået en del kontrakter for 2013, hvorfor takststigningen ikke kan forventes at få fuld effekt i 2013. Hvis der var fuld effekt i 2013 giver det en merindtægt på 21.790 kr.

Udlejning – Filosofgangen

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. 14 dage			
Store sal	9.000	Der kan indføres f.eks. en takststigning på 5 pct.		21.790
Høje sal	3.200			
Lille sal	3.000			
Designsal	7.000			
Grafiksal	2.500			
Hele huset	20.000			

Udlejning – Vollsmose Kulturhus

I dag udlejes der lokaler, når disse er ledige og ikke anvendes til de andre aktiviteter der foregår i Vollsmose Kulturhus. Hvis udlejningstaksten øges

med 10 pct. og der sker en fri prisfastsættelse i forhold til efterspørgsel vil der være en merindtægt på 8.800 kr.

Udlejning – Vollsmose Kulturhus

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. time			
Store sal (første 3 timer)	1.800	Prisstigning på 10%	1.980	8.800
Store sal (efterfølgende timer)	500		550	
Lille sal	300		330	
Foyer	350		385	
Mødelokale	50		55	

Udlejning – Kulturmaskinen og Magasinet

I forhold til Kulturmaskinen og Magasinet gives der

henholdsvis et nettotilskud på 2,1 mio. kr. og 2,0 mio. kr.

Udlejning - Kulturmaskinen

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. time			
Lille mødelokale	50	Fri prisfastsættelse under hensyntagen til efterspørgslen		
Stort mødelokale	100			
	Betaling pr. arrangement			
Salen - hverdage	500	Fri prisfastsættelse under hensyntagen til efterspørgslen		
Salen - weekend	1.000			
Salen - kommercielt/lukket arr.	2.500			

Udlejning - Magasinet

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. arrangement			
Lav takst (max. 5 timer)	3.000	Fri prisfastsættelse under hensyntagen til efterspørgslen		
Høj takst (max. 5 timer)	6.000			
Søn- og helligdagstillæg	1.500			
	Betaling pr. time			
Ekstra timer, lav takst	500	Fri prisfastsættelse under hensyntagen til efterspørgslen		
Ekstra timer, høj takst	1.000			

Madordninger

I dag gives et nettotilskud til madordninger til ældre på 13,4 mio. kr. Dette gælder for ældre, der er bosat

på plejecentre. Hvis taksten stiger fra 3.058 til 3.262 kr. pr. måned vil det give en merindtægt på 2,9 mio. kr.

Madordninger

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. dag			
Hovedret	42	Det vurderes at disse madpriser ikke kan hæves pga. konkurrenceudsat marked		
Forret/dessert	14			
Madpakke smør selv	23			
Morgenmad	12			
Middagsmad inkl. forret/dessert	59			
Aftensmad	31			
Hovedret inkl. mellemmåltider	44			
	Betaling pr. måned			
Beboere med pakkeløsning	3.058	Prisen for beboere med månedspakker ligger ikke på maksimal takst. Ved maksimal takst opkræves:	3.262	2.900.000
Beboere med fleksibel middagsmad	3.058		3.262	

Lånegebyrer på biblioteker

Bibliotekerne kan opkræves gebyr når bøger afleveres for sent. Gebyret for en "8-30 dages" for sen aflevering har tidligere ligget under det lovmæssige

ge maksimum. Gebyret foreslås hævet til 55 kr. for børn under 14 år og 120 kr. for voksne. Dette giver en merindtægt på 75.000 kr.

Lånegebyrer på biblioteker

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. dag			
0-8 dage:	10/20	Taksten hæves til lovmæssigt maksimum		
8-30 dage:	40/100		55/120	75.000
> 30 dage:	120/230			

Musikskolen

I dag gives et nettotilskud på 16,3 mio. kr. Kommunen har pligt til at tilbyde borgerne mulighed for musikundervisning. Forældrebetalingen må maksi-

malt udgøre 33 pct. af omkostningerne. I dag ligger gennemsnitstaksten på 370 kr. hæves denne til 385 kr. opnås en merindtægt på 200.000 kr.

Musikskolen

Takst	Takst i dag (2012)	Tiltag	Ny takst (2012)	Provenu
	Betaling pr. dag			
Instrumentalundervisning - elevbetaling:	560	Takststigning op til maksimal forældrebetaling, svarende til en takststigning på 4 %		200.000
Instrumentalundervisning - 1 søskende:	420			
Instrumentalundervisning - 2 søskende:	280			
Instrumentalundervisning - 3 søskende:	140			
Instrumentalundervisning - 4 søskende:	0			
Holdundervisning - elementær musik:	280			
Holdundervisning - kor/hørelære/sammenspil:	140			

Ud over egentlige takststigninger og omkostningsreduktioner, kan det også foreslås helt at ophøre med at tilbyde nogle typer af aktiviteter og ydelser samt opkræve et gebyr ved udeblivelse fra aftalt tid hos f.eks. tandlæge eller sundhedspleje.

Det forventede måltal for Takster er en besparelse på 15 mio. kr. årligt i 2013 og frem.

Ophævelse af § 8 fritagelser

Ved at ophæve den såkaldte § 8-fritagelse (fritagelse for betaling af grundskyld) kan Odense Kommune sikre et provenu i form af merindtægter. Der er ingen ekstraudgifter forbundet med denne indtægt, men ophævelsen vil resultere i øgede udgifter for de enheder, der hidtil har nydt godt af fritagelsen.

For at sikre at alle bidrager i forhold til de udfordringer kommunen står overfor samtidigt med at frivillige kræfter fortsat har de bedste muligheder

for at blomstre, er udvælgelsen i forhold til fritagelse for betaling af ejendomskat baseret på følgende kriterier:

1. Kerneydelsen skærmes bedst muligt
2. Frivillige kræfter skærmes bedst muligt

Konkret betyder det, at selvejende institutioner, skoler, ældrecentre mv. fortsat friholdes for at betale grundskyld. Dertil kommer at sports- og idrætsanlæg samt tilsvarende organisationer, hvis hovedformål er at fremme børn og unge menneskers friluftsliv, også fortsat vil være fritaget for betaling. Endvidere gives organisationer, der med udgangspunkt i frivilliges indsats varetager almenvelgørende formål, fortsat fritagelse.

De enheder, der får ophævet deres fritagelse, dækker bl.a. over gas-, vand- og fjernvarmeværker, ungdomsboliger og kollegier samt uddannelsesinstitutioner.

Statslige institutioner, som f.eks. sygehuse og universiteter, er fritaget for at betale kommunal grundskyld. I stedet betaler statslige institutioner dækningsafgift - både af grundens værdig og af ejendommens værdi (forskelsværdien).

Kommunale ejendomme/institutioner er fritaget for grundskyld efter § 7 i lov om kommunal ejendoms-skat, så de berøres ikke af ophævelsen.

Af de store byer har både København, Randers og Esbjerg ophævet § 8-fritagelsen for alle. Aalborg bibeholder fortsat fritagelsen for alle, mens Kolding og Aarhus har ophævet fritagelsen for alle på nær for

institutioner inden for idræts- og sportsanlæg mm. Vejle Kommune har ligesom Kolding valgt fortsat at friholde idræts- og sportsanlæg mm., og pt. er alme-ne organisationer stadig fritaget, men det overvejes politisk om det skal fortsætte. Resten skal betale grundskyld.

Af andre kommuner på Fyn, der har fjernet § 8-fritagelsen kan nævnes Kerteminde og Faaborg-Midtfyn.

Det forventede måltal ved at ophæve Odense Kom-munes fritagelser for betaling af ejendomsskat (§ 8-fritagelser) er en merindtægt på 8 mio. kr. fra 2013 og frem.

Samlet

1.000 kr.	2013	2014	2015	2016
Indtægtssiden				
Samlet	8.000	8.000	8.000	8.000

Note=-merudgift,+ =mindreudgift

§ 8- fritagelser fordelt på ejer, type og ejendomsadresse

Ejendomsadresse	Ejers navn	Type	Grundskyld
BOLIGSELSKABER			
Ahlmannsvej 003	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	6.580
Ahlmannsvej 004	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.211
Ahlmannsvej 008	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	4.789
Ahlmannsvej 013	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.496
Ahlmannsvej 014	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.385
Falen 035	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	2.095
Fælledvej 007	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	5.078
Fælledvej 013	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	22.229
Fælledvej 019	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	4.768
Grønlandsgade 032	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.253
Grønlandsgade 034	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.261
Grønlandsgade 036	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.617
Haugstedsgade 004	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.698
Kanslergade 001	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.687
Kanslergade 007	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	3.736
Krügersvej 002A	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	979
Middelfartvej 113	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.201
Roersvej 020	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	2.332
Sdr. Boulevard 043	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	994
Sdr. Boulevard 051	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	19.161
Skt. Jørgens Gade 124	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	2.794
Store Glasvej 039	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.950
Store Glasvej 044	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	11.528
Store Glasvej 047	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	3.801
Ørstedsgade 034	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	2.748
Ørstedsgade 040	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	1.622
Lille Glasvej 001	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	8.697
Ørstedsgade 031 1 ST	ARBEJDERNES BOLIGFORENING	Boligforening	59.297
I alt	ARBEJDERNES BOLIGFORENING		177.988

Granparken 030	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	13.425
Munkebjergvej 145	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	28.855
Regner Lodbrogsg Vej 080	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	13.399
Rismarksvej 105	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	9.205
Sprogøvej 008	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	16.147
Egeparken 002	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	35.404
Åløkke Allé 035A	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	24.754
Ridderhatten 002	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	22.106
Æblegrenen 001	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	2.637
Elsdyrløkken 060A	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	5.432
Nørrelunden 026	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	11.394
Nørrelunden 011	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	8.175
Uglehøjen 100	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	1.499
Ryttergade 010	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	25.197
Ryttergade 010	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	37.482
Niels Bohrs Allé 010	Boligforeningen Højstrup	Boligforening	19.465
I alt	Boligforeningen Højstrup		274.577
Bjørnekæret 012	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	23.319
Falen 033	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	18.484
Ravnholtvænget 013	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	6.294
Ravnholtvænget 009	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	51.865
Sdr. Boulevard 190	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	19.274
Blommegrenen 101	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	2.764
Zachariasvej 017A	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	8.317
Klokkens Kvarter 164	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	51.251
Søhustofte 061	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	32.127
Guldsmedevænget 041	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	51.616
Villestoftehegnet 001	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	18.857
Demantsvej 008A	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	7.874
Solsikkemarken 001	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	53.207
Thomas B.Thriges Gd. 083 1 ST	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL	Boligforening	42.345
I alt	BOLIGFORENINGEN KRISTIANSDAL		387.593

Bystævnevej 024A	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	9.546
Hjallesevej 047	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	151.623
Nyborgvej 028	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	18.968
Vindegade 036	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	6.341
Birkeparken 068	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	24.834
Tornbjergvej 019	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	83.123
Ivar Huitfeldts Vej 001	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	97.982
Ridderhatten 093A	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	13.597
Kirsebærgrenen 025	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	704
Vindegade 038	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	16.048
Lahns-gade 069	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	4.219
Dalumgårds Allé 035A	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	36.327
Klostervej 011	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	7.889
Brummers Plads 029	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	13.033
Ørstedsgade 030	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	9.533
Brummers Plads 002	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	11.233
Fjordsgade 023	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	38.247
Store Glasvej 020 1 01	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB	Boligforening	3.660
I alt	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSEL- SKAB		546.907
Lærkeparken 046	OAB	Boligforening	31.875
Carl Blochs Vej 001	OAB	Boligforening	35.042
Pantheonsgade 031	OAB	Boligforening	10.126
Bøgeparken 076	OAB	Boligforening	18.149
Bredbjergvej 001	OAB	Boligforening	6.456
L.A. Rings Vej 018	OAB	Boligforening	27.328
Hjulets Kvarter 300A	OAB	Boligforening	18.554
Guldsmedevænget 072	OAB	Boligforening	14.685
Blommegrenen 111	OAB	Boligforening	5.030
Nørregade 063 3 01	OAB	Boligforening	4.058
Nørregade 063 1 01	OAB	Boligforening	1.455
Nørregade 063 6 03	OAB	Boligforening	8.361
Nørregade 063 6 02	OAB	Boligforening	5.862
Stensvang 001	OAB	Boligforening	4.479

Poppelhaven 001	OAB	Boligforening	31.405
Soluret 001	OAB	Boligforening	14.135
I alt	OAB		236.997
BOLIGSELSKABER I ALT			1.624.062
KOLLEGIER			
Hans Tausens Gade 014	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	20.716
Hans Tausens Gade 018	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	10.358
Rugårdsvej 053A	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	31.315
Stationsvænget 001	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	50.895
Glanshatten 002A	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	9.157
Stammen 071	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	29.864
Sdr. Boulevard 017E	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	47.936
Sdr. Boulevard 017C	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	38.307
Sdr. Boulevard 017H	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET	Kollegie	16.715
I alt	KOLLEGIEBOLIGSELSKABET		255.262
Elmelundsvej 004B	RASMUS RASK KOLLEGIET	Kollegie	6.524
Elmelundsvej 004	RASMUS RASK KOLLEGIET	Kollegie	93.030
I alt	RASMUS RASK KOLLEGIET		99.553
Slotsgade 017	SLOTSGADE KOLLEGIET	Kollegie	22.924
Jagtvej 059	TEKNISK KOLLEGIUM I ODENSE.	Kollegie	53.480
Munkebjergvænget 002	THOMAS B. THRIGES KOLLEGIUM	Kollegie	17.694
Østerbæksvej 091	4.MAJ KOLLEGIET I ODENSE	Kollegie	56.450
Bredstedgade 040	BREDSTEDGADE KOLLEGIET	Kollegie	28.032
Landbrugsvej 101	CHRISTMAS MØLLERS KOLLEGIETS FOND	Kollegie	31.219
Niels Bohrs Allé 023	H.C.ØRSTEDS KOLLEGIET	Kollegie	222.167
Hjallesegade 011	KAJ MUNK KOLLEGIET	Kollegie	82.691
Rosenbæk Torv 015	KOLLEGIEFONDEN BIKUBEN	Kollegie	51.320
Langelinie 045	LANGELINIE - KOLLEGIET	Kollegie	72.776
Nørregade 064	LINDE KOLLEGIET	Kollegie	19.172
Pjentedamsgade 030A	PJENTEDAMS KOLLEGIET	Kollegie	14.676
KOLLEGIER I ALT			1.027.417

UNGDOMSUDDANNELSER			
Enebærvej 010	DALUM LANDBRUGSSKOLE	Ungdomsuddan-	6.294
Landbrugsvej 065	DALUM LANDBRUGSSKOLE	Ungdomsuddan-	166.893
I alt			173.187
Slettensvej 210	Kold college	Ungdomsuddan-	506.813
Landbrugsvej 055	Kold college	Ungdomsuddan-	397.491
Bjørnemosevej 190	Kold college	Ungdomsuddan-	880.907
I alt	Kold college		1.785.211
Rømersvej 003	Professionshøjskolen Lillebælt / Un	Ungdomsuddan-	121.876
Lucernemarken 001	Professionshøjskolen Lillebælt / Un	Ungdomsuddan-	26.022
Middelfartvej 180E	Professionshøjskolen Lillebælt / Un	Ungdomsuddan-	78.451
Middelfartvej 180D	Professionshøjskolen Lillebælt / Un	Ungdomsuddan-	8.669
Blangstedgårdsvej 006	Professionshøjskolen Lillebælt / Un	Ungdomsuddan-	179.759
Tolderlundsvej 005	Professionshøjskolen Lillebælt / Un	Ungdomsuddan-	8.467
I alt	Professionshøjskolen Lillebælt / Un		423.243
Vestre Stationsvej 008	Social- og Sundhedsskolen Fyn	Ungdomsuddan-	85.422
Athenevænget 002	Social- og Sundhedsskolen Fyn	Ungdomsuddan-	21.903
I alt	Social- og Sundhedsskolen Fyn		107.326
Munke Mose Allé 007	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	45.330
Lahngade 070	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	32.259
Munkebjergvej 130	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	221.186
Risingsvej 060	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	481.170
Blangstedgårdsvej 001B	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	22.748
Petersmindevej 001A	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	52.536
Billedskærervej 013	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	42.204
Petersmindevej 001F	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	112.744
Petersmindevej 001B	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	29.567
Petersmindevej 001D	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle	Ungdomsuddan-	23.720
I alt	Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle		1.063.464
Elmelundsvej 010	TIETGENSKOLEN	Ungdomsuddan-	102.215
Nonnebakken 009	TIETGENSKOLEN	Ungdomsuddan-	56.366
Rugårdsvej 286	TIETGENSKOLEN	Ungdomsuddan-	304.643

I alt	TIETGENSKOLEN		463.224
Skærmhatten 015	Tornbjerg Gymnasium	Ungdomsuddan-	90.468
Gillestedvej 007	Mulernes Legatskole	Ungdomsuddan-	86.076
Jernbanegade 034	Odense Katedralskole	Ungdomsuddan-	253.084
Læssøegade 152	Sct. Knuds Gymnasium	Ungdomsuddan-	219.885
Sanderumvej 111	Elsesminde Odense Produktions-Højsk	Ungdomsuddan-	10.050
Hunderupvej 017	HF & VUC FYN	Ungdomsuddan-	76.927
UNGDOMSUDDANNELSER I ALT			4.752.145
VANDVÆRK			
Bellingehøjen 009	BELLINGE VEST VANDVÆRK	Vandværk	6.285
Rousehøjvej 001	BELLINGE VEST VANDVÆRK	Vandværk	3.956
Åbakken 015	BELLINGE ØST VANDVÆRK V/I JESPERSEN	Vandværk	7.344
I alt	BELLINGE VEST VANDVÆRK		17.585
Brændekilde Bygade 071	Brændekilde vandværk a.m.b.a.	Vandværk	452
Stensgårdsvej 006	FANGEL VANDVÆRK	Vandværk	10.634
Lindvedparken 019	LINDVED VANDVÆRK	Vandværk	5.393
Stærehusvej 100	NÆSBY VANDVÆRK	Vandværk	22.379
Slettensvej 174	SØHUS VANDVÆRK	Vandværk	12.570
Pilevangen 002D	Tarup Vandværk	Vandværk	30.856
Korsgade 017	ALLESØ VANDVÆRK	Vandværk	345
VANDVÆRK I ALT			100.213
ØVRIGE			
C.F. Tietgens Boulev 027	AMU-FYN	Voksen uddannel-	154.673
Petersmindevej 050	AMU-FYN	Voksen uddannel-	87.884
I alt	AMU-FYN		242.557
Ørstedsgade 028	BEKLÆDNINGSFAGSKOLEN/ HÅNDARBEJDSSE	Voksen uddannel-	31.184
Gråbrødre Plads 001	ODENSE GRÅBRØDRE KLOSTER	Udlejningsboliger	203.080
Gråbrødre Plads 002	ODENSE GRÅBRØDRE KLOSTER	Udlejningsboliger	23.566

I alt	ODENSE GRÅBRØDRE KLOSTER		226.646
Højvænget 008	STIFTELSEN AF 18 SEPTEMBER (KONG CH	Udlejningsboliger	14.322
Lahnsgade 086	STIFTELSEN AF 18 SEPTEMBER (KONG CH	Udlejningsboliger	31.310
I alt	STIFTELSEN AF 18 SEPTEMBER (KONG CH		45.632
Lahnsgade 084	DE EILSCHOWSKE BOLIGER	Udlejningsboliger	32.441
Skibhusvej 142	EJENDOMSSELSKABET SANKT HANS ApS	Udlejningsboliger	2.963
Klostervej 018	LANDSFORENINGEN LEV	Udlejningsboliger	18.252
Svendborgvej 319B	CAFE BAKKEGÅRDEN	Forening	8.684
Bogensevej 395	Næsbyhovedbroby Husflidskole	Forening	1.626
Hunderupvej 061	DET GRØNLANDSKE HUS I ODENSE	Forening	12.779
Jernbanegade 021	ODENSE TEATER	Teater	18.640
Sdr. Boulevard 304	ODENSE ZOOLOGISKE HAVE	Zoo	10.280
ØVRIGE I ALT			651.684
I ALT			8.155.522

*Beløbene er foreløbige vurderinger af grundskyldsbetalinger i 2013

Enheder der fortsat er fritaget efter § 8

Ejendomsadresse	Ejers navn
Allestedvej 115	FDF Odense 4. Kreds
Dyredvej 101	FDF Odense 14. Thomas Kingo kreds
Engløkken 005B	Bullerup Skyttekreds
Fladbjergvej 031	Kong Knud Division DDS
Fladbjergvej 035	Polarstjernen
Fårebjergvej 000	BLOMMENSLYST GOLFKLUB
Tanggårdvej 012	Søhus Stige Boldklub
Godthåbsgade 004	FONDEN FOR ODENSE BADMINTON HAL
Hammergyden 063	Lumby Skytteforening
Hesbjerg Skovvej 005	Camelot Gruppe
Højbjergvej 121	FYENS MOTOR SPORT ODENSE
Højby Skovvej 012	FDF Odense 8. kreds
Kildeholmvej 011	K F U M Spejderne I Odense
Lumby-Tårup-Vej 028	Tårup Bylaug
Maylandsvænget 009	DEN SELVEJENDE INSTITUTION NÆSBYHAL
Mejerivej 001	DALUM HALLEN
Nørregade 046	KIRKENS KORSHÆRS HOVEDKONTOR
Pantheonsgade 006	KIRKENS KORSHÆR
Rosenlunden 015	Godthåbskirken - Det Danske Mission
Sandhusvej 072	Stjernegruppen (Blå Spejder)
Søhusvej 255	ALLESØHALLEN
Tyrsbjergvej 065	DDS Ryds Gruppe
Vejruplundvej 020	BLOMMENSLYST GOLFKLUB
Vesterbro 046	KRÆFTENS BEKÆMPELSE
Tornmarksvej 026	Odense Pistolskytteforening
Mejerivej 003	DALUM HALLEN
Troelsevej 231	FDF Odense 11 Kreds Næsby
Præstevej 090B	Fyns Trolling Klub
Hestehaven 200	Odense Golfklub
Rytterkasernen 001	Diabetesforeningen "Danish Diabetes
Svendsgade 019	KFUM's Sociale Arbejde i Danmark
Åsumvej 005	UNGDOMMENS VEL

Adelgade 003	EJD ADELGADE 7 V/SCT ALBANI STIFTEL
Billeshavevej 023	Korup Ubberud Børnehaveforening
Blåbærvej 043	Lilleskolen Odense
Brogårdsvej 075	ÅDALSKOLEN
Bullerupvej 003	BIRKELUND/FORENINGEN UNGDOMMENS VEL
Byghøjvej 020	KRATHOLMSKOLEN
Byghøjvej 022	KRATHOLMSKOLEN
Chr. Sonnes Vej 023	BØRNEHAVEN CHR. SONNESVEJ
Christmas Møllers V. 021	BØRNE- OG UNGDOMSCENTRET BOLBRO
Dragebakken 025	BØRNEHAVEN DRAGEBAKKEN
Ejlstrupvej 145	EJLSTRUP BØRNEHAVE
Engvej 029	Børnehaven Engvej 29
Falen 030	Odense Vuggestue
Hedelundvej 002	STIGE FRISKOLE
Hjallesevej 002	Odense Friskole
Jeppe Aakjærs Allé 019	DEN SELVEJENDE INSTITUTION WILLERUP
Mindelundsvej 044	UNGDOMMENS VEL
Syvhøjvej 010	BØRNEHAVEN KJÆRS PLADS HØJBY
Klostervej 025	FYNS ALMENNYTTIGE BOLIGSELSKAB
Kronprinsensgade 003	DRONNINGENS ASYL
Kronprinsensgade 023	GIERSINGS REALSKOLE
Mindelundsvej 013	UNGDOMMENS VEL
Mindelundsvej 112	UNGDOMMENS VEL
Mølledammen 012	Fonden Bullerup
Munkebjergvænget 001	Familiecentret Troldhøj
Nonnebakken 007	GIERSINGS REALSKOLE
Præstegårdsvænget 051	Handikapcentret Tarup Gamle Præsteg
Præstegårdsvænget 053	Handikapcentret Tarup Gamle Præsteg
Ryttergade 003	Indre Mission i Odenses Unge
Rødegårdsvej 085	Børnecentret Trekanten
Rågelundvej 175	RÅGELUND EFTERSKOLE
Sanderumvej 130	Hospice Fyn
Skt. Hans Plads 003	DEN SELVEJENDE INSTITUTION MARIE JØ

Skt. Klemens Vej 099	Skt. Klemens Børnehave
Dyredvej 000	SKALLEBØLLECENTRET
Slotsvænget 001	Henrik Nannestad Jørgensen
Slotsvænget 004	Henrik Nannestad Jørgensen
Smedestræde 003	Odense Smedelaug
Stadionvej 066A	VESTERMARKENS BØRNEHAVE MYRETUEN
Svanevej 002	SVANEGÅRDEN
Sønderskovvænget 070	Børnecentret Æblet
Teisensvej 042	SVANEGÅRDEN
Tingløkkevej 025	FONDEN UNGDOMMENS HUS TINGLØKKEHUSE
Vandværksvej 015	ODENSE BØRNEHAVE
Zachariasvænget 014	DALUM PRIVATE BØRNEHAVE
Østre Stationsvej 026	Henriette Hørlücks Skole/ Henrik Na
Hestehøjvej 080	HØJBY FRISKOLE
Brolandvej 011	AL-SALAHIAH SKOLEN
Sanderumvej 066	LAHNS BØRNECENTER
Byghøjvej 029	KRATHOLMSKOLEN
Lindvedvej 064A	RUDOLF STEINER - SKOLEN I ODENSE
Blangstedgårds Allé 096	BLANGSTEDGÅRDSKOLEN
Kragbjergvej 072 ST	Kragbjergløkke Plejehjem
Ørbækvej 150 1 ST	Rosengårdens Ældreboliger, afd 1
Ørbækvej 150 KL	Rosengårdens Servicearealer, afd 2
Elmelundsvej 008 B1 ST	Provstegaardshjemmets Serviceareale
Elmelundsvej 008 KL	Provstegaardshjemmets Serviceareale